

# ***„RADOST Z TVOŘENÍ“***

září 2020

Školní vzdělávací program

Základní umělecké školy Popelka

---

## OBSAH

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Obsah .....                                                    | 2  |
| Identifikační údaje .....                                      | 4  |
| Charakteristika školy .....                                    | 5  |
| Počet oborů, velikost .....                                    | 5  |
| Historie a současnost .....                                    | 5  |
| Charakteristika pedagogického sboru .....                      | 5  |
| Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce ..... | 5  |
| Vybavení školy a její podmínky .....                           | 5  |
| Zaměření školy a její vize .....                               | 6  |
| Zaměření školy   ZUŠLECHTĚNÍ, POZNÁNÍ, VÝCHOVA .....           | 6  |
| Vize školy   RADOST Z TVOŘENÍ .....                            | 6  |
| Výchovné a vzdělávací strategie .....                          | 6  |
| ke kompetencím k umělecké komunikaci .....                     | 6  |
| Ke kompetencím osobnostně sociálním .....                      | 6  |
| ke kompetencím kulturním .....                                 | 6  |
| Vzdělávací obsah uměleckých oborů .....                        | 7  |
| Vzdělávací obsah hudebního oboru .....                         | 7  |
| Studijní zaměření Přípravné studium .....                      | 7  |
| Studijní zaměření Hra na housle .....                          | 8  |
| Studijní zaměření Hra na violu .....                           | 11 |
| Studijní zaměření Hra na violoncello .....                     | 15 |
| Studijní zaměření Hra na kontrabas .....                       | 18 |
| Studijní zaměření Hra na klavír .....                          | 20 |
| Studijní zaměření Hra na akordeon .....                        | 23 |
| Studijní zaměření Hra na kytaru .....                          | 25 |
| Studijní zaměření Hra na basovou kytaru .....                  | 29 |
| Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu .....                 | 31 |
| Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu .....                  | 36 |
| Studijní zaměření Hra na hoboje .....                          | 38 |

|                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| Studijní zaměření Hra na klarinet .....                                       | 41 |
| Studijní zaměření Hra na saxofon .....                                        | 44 |
| Studijní zaměření Hra na trubku, baskřídlovku .....                           | 47 |
| Studijní zaměření Hra na trombon .....                                        | 50 |
| Studijní zaměření Hra na fagot .....                                          | 53 |
| Studijní zaměření Hra na bicí nástroje .....                                  | 56 |
| Studijní zaměření Sólový zpěv .....                                           | 59 |
| Studijní zaměření Skladba .....                                               | 63 |
| Učební osnovy společného předmět Hudební výchova .....                        | 65 |
| Učební osnovy společného předmětu Komorní, souborová a orchestrální hra ..... | 66 |
| Učební osnovy předmětu Klavírní dílna .....                                   | 66 |
| Vzdělávací obsah tanečního oboru .....                                        | 68 |
| Charakteristika oboru .....                                                   | 68 |
| Přípravné studium .....                                                       | 68 |
| Základní studium .....                                                        | 69 |
| Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru .....                           | 77 |
| Charakteristika oboru .....                                                   | 77 |
| Přípravné studium .....                                                       | 77 |
| Základní studium .....                                                        | 77 |
| Vzdělávací obsah výtvarného oboru .....                                       | 82 |
| Charakteristika oboru .....                                                   | 82 |
| Přípravné studium .....                                                       | 82 |
| Základní studium .....                                                        | 82 |
| Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....            | 85 |
| Vzdělávání žáků mimořádně nadaných .....                                      | 85 |
| Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy .....                                | 85 |
| Zásady a způsob hodnocení žáků .....                                          | 85 |
| Oblasti vlastního hodnocení školy .....                                       | 85 |

## IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

**Název ŠVP:** Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Popelka

**Předkladatel:** Základní umělecká škola Popelka

**Adresa:** Na Popelce 1/18, 150 00 Praha 5 (ředitelství, hudební obor)

**Další místa poskytovaného vzdělávání:**

Pod Klikovkou 13, 150 00 Praha 5 (výtvarný, literárně-dramatický, taneční obor)

ZŠ Slivenec, Ke Smíchovu 16, Praha – Slivenec (hudební, výtvarný obor)

ZŠ Zličín, Nedašovská 326, Praha 5 – Zličín (hudební obor)

**IČ:** 61385093

**Ředitel školy:** Tomáš Krejbich

**Telefon:** 257 326 691, 734 852 615

**E-mail:** skola@zuspobelka.cz

**Internetové stránky:** [www.zuspobelka.cz](http://www.zuspobelka.cz)

**Zřizovatel:** Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

PLATNOST DOKUMENTU: ZÁŘÍ 2020

V Praze dne 1. 6. 2020

Tomáš KREJBICH v. r., ředitel školy

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

### POČET OBORŮ, VELIKOST

Základní umělecká škola Popelka nabízí studium v hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru. Její kapacita je 780 žáků.

### HISTORIE A SOUČASNOST

Škola vznikla odtržením košířské pobočky od Městské hudební školy v Biskupské 1. ledna roku 1953. Od té doby narůstal počet pedagogů i vyučovaných předmětů. V budově v ulici Na Popelce probíhala výuka hudebního oboru, v budově Pod Klikovkou výtvarného, tanečního a literárně-dramatického. Ve školním roce 2004/2005 rozšířila škola svoji působnost na městskou část Praha-Slivenec, kde vyučuje hudební a výtvarný obor na místní základní škole. Od školního roku 2020/21 vyučuje na pobočce Praha-Zličín obor hudební.

### CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Na škole vyučuje stabilně okolo čtyřiceti plně kvalifikovaných pedagogů. V pedagogickém sboru jsou rovnoměrně zastoupena obě pohlaví a věkový průměr je 44 let.

### DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Všechny obory školy se zapojují do projektů ve spolupráci se subjekty regionálními i zahraničními. Hudební obor spolupracuje s významnými organizacemi, jako je Pražská konzervatoř, Gymnázium a Hudební škola hl. m. Prahy, Česká filharmonie nebo Emirates Youth Symphony Orchestra. Literárně-dramatický obor každoročně pořádá divadelní minifestival, který hostí zahraniční lektory a účastnil se dlouhodobého projektu Socrates s umělci z Velké Británie a Turecka.

Velké zkušenosti s dlouhodobými projekty mezinárodní spolupráce má taneční obor školy. Projekty oboru se uskutečňují v celoročních blocích, inspirovaných konkrétní literární předlohou související se zvolenou zemí. V rámci celoročního projektu žáci oboru poznají charakter vybrané země a jejích obyvatel, naučí se spolupracovat s nutností práci tlumočit, s respektem k národní jedinečnosti partnerské strany a žáci hledají souvislost mezi zvoleným tématem literární předlohy a historickými i současnými rysy dané země. Např. v rumunském Banátu žáci vytvořili s dětmi z krajanské školy poetické představení „Kdy víly přestávají čarovat“, v Podkarpatské Rusi s rusínskými dětmi inscenaci „Milá sedmi loupežníků“, v německé Lužici představení „Krabat“ a mnoho dalších projektů.

### VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY

Výuka hudebního oboru probíhá v budově Na Popelce a odloučeném pracovišti Slivenec a Zličín. Třídy jsou adekvátně vybaveny a žáci mají ve většině případů možnost zapůjčit si nástroj ze školní sbírky (s výjimkou klavírů a bicích nástrojů). Výtvarný obor je vyučován ve specializovaných učebnách budovy Pod Klikovkou, která má samostatnou keramickou dílnu s pecí. Dále jsou učebny vybaveny profesionálním výtvarným vybavením včetně grafických lisů, apod. Taneční obor je vyučován v sálech Pod Klikovkou, které umožňují doprovod klavírního korepetitora. Sál TO je vybaven vhodným tanečním povrchem. Literárně-dramatický obor vyučuje ve dvou učebnách, z nichž jedna je koncipována jako pracovna a druhá vybavena jako malý divadelní sál s podiem a audiovizuální technikou.

Škola není vybavena bezbariérovým přístupem.

## ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

### ZAMĚŘENÍ ŠKOLY | ZUŠLECHTĚNÍ, POZNÁNÍ, VÝCHOVA

Poskytujeme dětem a mládeži odborné umělecké vzdělávání. Podporujeme tak rozvoj jejich tvůrčích schopností a přispíváme k růstu jejich osobnosti.

Jsme institucí sdružující profesionály ze čtyř uměleckých oborů, kteří dlouhodobě garantují kvalitu výuky. Zároveň přinášíme obohacení kulturního života a kultivaci hodnot, vztahů a zájmů svého okolí.

### VIZE ŠKOLY | RADOST Z TVOŘENÍ

„Chceme být kulturním prostorem, kde se setkávají lidé z různých oborů umělecké činnosti a vytvářejí podmínky pro podnětný a tvůrčí růst osobnosti dětí a mládeže.“

## VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

### KE KOMPETENCÍM K UMĚLECKÉ KOMUNIKACI

- studijní plán je sestaven tak, aby odpovídal věku a schopnostem žáků v jednotlivých ročnících
- podporujeme přirozený a individuální projev každého žáka
- seznamujeme žáky s odbornou terminologií
- systematicky vedeme žáky ke správnému držení těla
- s žáky diskutujeme a hodnotíme obsah uměleckých děl

### KE KOMPETENCÍM OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍM

- osobním příkladem vedeme žáky k zájmu o obor
- v rámci společné práce vedeme žáky k odpovědnosti a respektu k práci druhých, k odpovědnosti k pracovnímu prostředí a svěřeným pomůckám
- vysvětlujeme nutnost systematické práce pro dosažení zvoleného cíle
- vhodným hodnocením podporujeme zdravé sebevědomí žáků
- v rámci rozhovoru učíme žáky hodnocení své práce i práce ostatních
- veřejným vystupováním posilujeme sebevědomí žáka a jeho odolnost vůči psychicky náročným situacím
- žáky vedeme ke spolupráci při organizaci školních i veřejných akcí a tím budujeme jejich pocit zodpovědnosti za společnou práci

### KE KOMPETENCÍM KULTURNÍM

- vedeme žáky prostřednictvím návštěv divadelních, tanečních a kulturních akcí k vnímání kulturních hodnot
- vedeme žáka k vlastnímu uvědomělému projevu
- formou veřejných vystoupení žáci vědomě obohacují kulturní a společenský život
- účastníme se společných akcí naší školy / Čertovsko-mikulášské odpoledne, Happening / a formou mezioborové spolupráce utváříme u žáků vnímání umělecké tvorby ostatních oborů
- s žáky pravidelně pořádáme veřejné koncerty a představení / i ve spolupráci s profesionály /
- každoročně se účastníme přehlídek a setkání, které pořádají jiné školy a organizace
- uměleckou reprezentací školy umožňujeme žákům aktivně se zapojovat do kulturního dění v regionu, v ČR i v zahraničí
- posilujeme u žáků vnitřní potřebu k uměleckému vyjádření v jejich dalším životě

## VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

### VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hodinová dotace hry na nástroj nebo zpěvu (netýká se hudební nauky) může být v jednotlivých ročnících navýšena (u výjimečně nadaných žáků) až na 2 hodiny. O tomto navýšení rozhoduje na návrh učitele ředitel školy.

V přípravném a v 1. ročníku lze z důvodu lepší soustředěnosti a výdrže žáka hodinu nástroje rozdělit na dvě kratší části v týdnu. O tomto rozdělení výuky rozhoduje po domluvě s rodiči žáka učitel.

### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

#### UČEBNÍ PLÁN I. (DĚTI OD 5 LET) DVOULETÝ

|                                   | 1. ročník   |             | 2. ročník   |             |
|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|                                   | 1. pololetí | 2. pololetí | 1. pololetí | 2. pololetí |
| Přípravná hudební výchova         | 1           | 1           | 1           | 1           |
| Přípravné studium hry na nástroj* | -           | -           | 0-1         | 0-1         |

#### UČEBNÍ PLÁN II. (DĚTI OD 5 LET) DVOULETÝ

|                                   | 1. ročník   |             | 2. ročník   |             |
|-----------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
|                                   | 1. pololetí | 2. pololetí | 1. pololetí | 2. pololetí |
| Přípravná hudební výchova         | -           | -           | 0-1         | 0-1         |
| Přípravné studium hry na nástroj* | 1           | 1           | 1           | 1           |

Učební plán II. je platný pro pobočku Slivenec, výuka hry na nástroj může probíhat kolektivně. Přípravná hudební výchova se vyučuje v případě, že je dostatečný počet zájemců.

#### UČEBNÍ PLÁN III. (DĚTI OD 6 LET) JEDNOLETÝ

|                                   | 1. pololetí | 2. pololetí |
|-----------------------------------|-------------|-------------|
| Přípravná hudební výchova         | 1           | 1           |
| Přípravné studium hry na nástroj* | 0-1         | 0-1         |

#### UČEBNÍ PLÁN IV. (PRO II. STUPEŇ) JEDNOLETÝ

|                                   | 1. pololetí | 2. pololetí |
|-----------------------------------|-------------|-------------|
| Přípravné studium hry na nástroj* | 1           | 1           |

\* Obsah předmětu Přípravné studium hry na nástroj / zpěv je uvedeno u příslušného studijního zaměření. Hodinová dotace se odvíjí od schopností žáka a kapacity školy. Žák má v přípravném studiu zpravidla výuku v dotaci 0,5 vyučovací hodiny týdně individuálně, nebo jedna vyučovací hodina týdně ve skupince.

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

#### 1. ROČNÍK

Žák

- je motivován učit se na hudební nástroj a zpívat
- zazpívá jednoduchou píseň s doprovodem i bez něj
- rozliší zvuk hudební a nehupební
- vytleská jednoduchý rytmus

- *zná houslový klíč a chápe základní pojmy (piano, forte)*

## 2. ROČNÍK

Žák

- *napiše houslový klíč, popíše notovou osnovu a stavbu noty*
- *vyjmenuje hudební abecedu, rozliší notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou*
- *zná základní pojmy (piano, forte, dirigent, orchestr, taktovka)*
- *pojmenuje základní hudební nástroje*
- *rozliší vzestupnou a sestupnou melodii*
- *rozliší při poslechu charakter melodie (smutná, veselá, atd.)*
- *použije vhodně Orffovy nástroje při doprovodu jednoduché písně*

### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOUSLE

Housle jsou nástrojem, který má v dějinách hudby výjimečné postavení. Mají velké výrazové a technické možnosti, o čemž svědčí mimořádné množství skladeb pro ně vytvořených. Uplatnění houslí je široké: v sólové a v komorní hře, v symfonických, v divadelních nebo v komorních orchestrech, ve folklórních souborech, ale i v různých odvětvích populární hudby a jazzu. Výuka hry na housle v ZUŠ směřuje k tomu, aby žáci podle svých individuálních možností získali praktické dovednosti, dostatek teoretických znalostí a stali se zapálenými amatérskými nebo profesionálními hudebníky, případně poučenými posluchači hudby. Se studiem houslí lze začít poměrně brzy, již ve věku 5 – 6 let. Protože děti v průběhu studia několikrát mění nástroj za větší, nabízíme v naší škole možnost jeho dlouhodobého zapůjčení.

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1. r      | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na housle                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA HOUSLE

#### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- *předvede držení houslí ve správném postoji (používá břišní dýchání k uvolnění ramen a celého těla)*
- *zvládá cvičení vedoucí ke správnému držení smyčce*
- *umí rozeznat housle smyčcem – kratší tóny středem smyčce*
- *zvládá postavení levé ruky a předvede v pizz. základní (durový) prstoklad*
- *zahraje v pizz. lidovou píseň v rozsahu kvinty*

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- *představí svůj nástroj, popíše jednotlivé části houslí a smyčce*
- *přirozeně a uvolněně drží housle i smyčec*
- *prsty klade na hmatník v prvním (durovém) a druhém (mollovém) prstokladu, uvolňuje levý palec*



- *je schopen tvořit tón vyrovnaným tahem smyčce*
- *zvládá základní dělení plochy smyčce (dolní polovina, horní polovina, střed smyčce a celý smyčec)*
- *tóny artikuluje v détaché a legátu*
- *zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny v détaché*
- *hraje lidové písně a instruktivní skladbičky*

## 2. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje durové jednooktávové stupnice s kvintakordem*
- *využívá intonační návyky prvního a druhého prstokladu*
- *dodržuje správné postavení prstů*
- *rozlišuje základní dynamické rozdíly, hru v piano a ve forte*
- *využívá znalosti práce pravé ruky v přechodech přes struny v détaché i v legátu*
- *vnímá tempo a rytmus (zahraje tečkovaný rytmus)*
- *zvládne nacvičit elementární etudy*
- *zahraje z paměti lidové písně a drobné skladby*
- *udrží svoji melodickou linku při hře s druhým hlasem, případně s klavírním doprovodem (je zařazen do Smyčcového souboru)*

## 3. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá prstoklady první polohy – vnímá půltonové a celotónové vztahy v prstokladech*
- *zvládá přechody strun v détaché, legátu a staccatu*
- *je schopen sebekontroly nad dělením plochy smyčce*
- *dosavadní techniku levé i pravé ruky je schopen využít v rychlejších tempech*
- *zahraje durové i mollové jednooktávové stupnice a rozložené kvintakordy*
- *vytvoří jednoduché dvojzvuky*
- *rozvíjí hru v dynamikách mezzoforte - piano - forte*
- *vnímá jednotlivé části melodie - základy frázování*
- *hraje drobné etudy, malé přednesové skladby nebo concertina*
- *zvládá hru s dalším nástrojem*
- *(je zařazen do Smyčcového souboru)*

## 4. ROČNÍK

---

Žák

- *dokáže naladit jednotlivé struny houslí podle klavíru*
- *s hmatovou jistotou se pohybuje ve všech prstokladech první polohy, rozvíjí intonační představu*
- *artikuluje ve hře détaché, legáto, staccato a lehčí řadové staccato*
- *vytvoří kvalitní tón rovným tahem smyčce*
- *podle svých možností vibruje dlouhé tóny*
- *odlišuje při hře dynamické odstíny, je schopen cresc. a decresc.*
- *hraje ve třetí poloze, předvede výměnu první a třetí polohy*
- *dokáže zahrát jednoduché dvojhmaty v první poloze*
- *zahraje drobnější etudy a instruktivní concertina*
- *spolupracuje s jedním i s několika nástroji*
- *(je zařazen do Smyčcového souboru)*

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- *naladí housle podle tónu „a“ po kvintách*
- *zahraje durové a mollové dvouoktávové stupnice s kvintakordy s využitím třetí polohy*
- *ovládá hru flažoletu*
- *zvládá prstoklady třetí polohy, provádí výměny první a třetí polohy všemi prsty*
- *předvede náročnější etudy*
- *zvládá rychlejší pohyb prstů a rozvíjí intonační sebekontrolu*
- *logicky frázuje melodii a používá širší škálu dynamických odstínů*
- *při interpretaci skladby předvede také její výraz*
- *veřejně provádí sólové a komorní skladby většího rozsahu*
- *(je zařazen do Komorního orchestru)*

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá hru v první, ve třetí a v páté poloze, přičemž je schopen intonační a tónové sebekontroly*
- *zvládá durové i mollové dvouoktávové stupnice s kvintakordy v různých smykových a rytmických variantách*
- *nacvičí etudy vyšší úrovně zaměřené na koordinaci levé a pravé ruky v rychlejších tempech*
- *zvládá kombinace smyků détaché, legáto a staccato*
- *k tvoření tónu využívá vibráto*
- *předvede jednoduché melodické ozdoby*
- *zvládne samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu*
- *ve studovaném repertoáru rozvíjí přednesovou složku hry*
- *veřejně provádí koncertina, sonatiny a komorní skladby*
- *(je zařazen do Komorního orchestru)*

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *zahraje tříoktávovou stupnici s rozloženým akordem*
- *provádí vzájemné výměny poloh (minimálně první až páté polohy) všemi prsty*
- *předvede hru dvojhmatů (formou např. cvičení, malých etud apod.)*
- *dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu*
- *různě kombinuje smyky détaché, staccato, legáto, na přiměřené úrovni ovládá řadové staccato a spiccato*
- *interpretuje delší a náročnější přednesové skladby a používá naučené výrazové prostředky*
- *navštěvuje koncerty a poslouchá doporučené hudební nahrávky*
- *ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením*
- *(je zařazen do Komorního orchestru)*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *se pohybuje i ve vyšších polohách nástroje*
- *hraje durové a mollové tříoktávové stupnice s rozloženými akordy*
- *je schopen nacvičit a zahrát etudu většího technického záběru*

- *vnímá formu studované skladby a její styl*
- *hraje kvalitním tónem s vibrátem a prohlubuje výrazovou složku hry*
- *zahraje obtížnější sólové a komorní skladby*
- *(je zařazen do Symfonického orchestru)*

## II. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje durové a mollové tříoktávové stupnice s rozloženými akordy v různých smykových a rytmických variantách*
- *je zběhlý ve hře dvojsvků a melodických ozdob*
- *provádí vzájemné výměny poloh a rozvíjí intonační sebekontrolu*
- *zvládá řadové staccato a spiccato v rychlejším tempu*
- *utváří si vlastní názor na interpretaci skladeb*
- *je schopen samostatně nacvičit orchestrální part*
- *(je zařazen do Symfonického orchestru)*

## III. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje tříoktávové stupnice s rozloženými akordy v rychlejším tempu*
- *rozumí složitějším rytům a ovládá náročnější smykové kombinace*
- *zahraje etudy zaměřené na více technických dovedností*
- *podle svých možností rozvíjí a zdokonaluje dvojhmatovou techniku a hru akordů*
- *hraje kvalitním tónem v rychlém tempu*
- *uplatňuje naučené výrazové prostředky a vnímá jejich odlišnosti v různých stylových obdobích a žánrech*
- *(je zařazen do Symfonického orchestru)*

## IV. ROČNÍK

---

Žák

- *orientuje se ve všech polohách, tj. dokáže si vytvořit intonační představu tónů ve vysokých polohách a tuto představu zahrát*
- *využívá celou škálu smyků a uplatňuje je v nejrůznějších kombinacích*
- *je schopen samostatného studia technicky i výrazově složitější skladby včetně přednesu*
- *dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon*
- *profiluje se podle svého zájmu a preferencí*
- *své studium zakončí absolventským vystoupením*
- *(je zařazen do Symfonického orchestru)*

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VIOLU

Viola je nástrojem, který má v dějinách hudby důležité postavení. Má velké výrazové a technické možnosti. Uplatnění violy je široké: v sólové a v komorní hře, v symfonických, v divadelních nebo v komorních orchestrech, ve folklórních souborech. Výuka hry na violu v ZUŠ směřuje k tomu, aby žáci podle svých individuálních možností získali praktické dovednosti, dostatek teoretických znalostí a stali se zapálenými amatérskými nebo profesionálními hudebníky, případně poučenými posluchači hudby. Se studiem violy lze začít po konzultaci příslušným pedagogem, který zhodnotí, jestli je vhodné začít již se studiem violy nebo výukou houslí a po nějaké době přejít na hru na violu (podle fyzických předpokladů žáka - výška, délka paží a prstů). Uplatnění najde student violy v našich orchestrech, kde rádi umožníme mladým violistům realizovat se v orchestrální hře. Škola též umožňuje zapůjčení nástroje různých velikostí.

## UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1. r      | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na violu                          | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           | 1   | 1   | 1   | 2   | 2   | 2   | 2          | 2    | 2     | 2    |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA VIOLU

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- představí svůj nástroj, popíše jednotlivé části violy a smyčce
- je schopen správného a klidného postoje při hře
- přirozeně a uvolněně drží violu i smyčec
- prsty klade na hmatník v prvním (durovém) a druhém (mollovém) prstokladu, uvolňuje levý palec
- je schopen tvořit tón vyrovnaným tahem smyčce
- zvládá základní dělení plochy smyčce (dolní polovina, horní polovina, střed smyčce a celý smyčec)
- tóny artikuluje v détaché a legátu
- zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny v détaché
- hraje lidové písně a instruktivní skladbičky

#### 2. ROČNÍK

Žák

- hraje durové jednooktávové stupnice s kvintakordem
- využívá intonační návyky prvního a druhého prstokladu
- dodržuje správné postavení prstů
- rozlišuje základní dynamické rozdíly, hru v piano a ve forte
- využívá znalosti práce pravé ruky v přechodech přes struny v détaché i v legátu
- vnímá tempo a rytmus (zahraje tečkovaný rytmus)
- zvládne nacvičit elementární etudy
- zahraje z paměti lidové písně a drobné skladby
- udrží svoji melodickou linku při hře s druhým hlasem, případně s klavírním doprovodem
- (je zařazen do Smyčcového souboru)

#### 3. ROČNÍK

Žák

- ovládá prstoklady první polohy - vnímá půltonové a celotónové vztahy v prstokladech
- zvládá přechody strun v détaché, legátu a staccatu
- je schopen sebekontroly nad dělením plochy smyčce
- dosavadní techniku levé i pravé ruky je schopen využít v rychlejších tempech
- zahraje durové i mollové jednooktávové stupnice a rozložené kvintakordy
- vytvoří jednoduché dvojjzvuky
- rozvíjí hru v dynamikách mezzoforte - piano - forte
- vnímá jednotlivé části melodie - základy frázování
- hraje drobné etudy, malé přednesové skladby nebo concertina
- zvládá hru s dalším nástrojem
- (je zařazen do Smyčcového souboru)

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- dokáže naladit jednotlivé struny violy podle klavíru
- s hmatovou jistotou se pohybuje ve všech prstokladech první polohy, rozvíjí intonační představu
- artikuluje ve hře détaché, legato, staccato a lehčí řadové staccato
- vytvoří kvalitní tón rovným tahem smyčce
- podle svých možností vibruje dlouhé tóny
- odlišuje při hře dynamické odstíny, je schopen cresc. a decresc.
- hraje ve třetí poloze, předvede výměnu první a třetí polohy
- dokáže zahrát jednoduché dvojhmaty v první poloze
- zahraje drobnější etudy a instruktivní concertina
- spolupracuje s jedním i s několika nástroji
- (je zařazen do Smyčcového souboru)

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- naladí violu podle tónu „a“ po kvintách
- zahraje durové a mollové dvouoktávové stupnice s kvintakordy s využitím třetí polohy
- ovládá hru flažoletu
- zvládá prstoklady třetí polohy, provádí výměny první a třetí polohy všemi prsty
- předvede náročnější etudy
- zvládá rychlejší pohyb prstů a rozvíjí intonační sebekontrolu
- logicky frázuje melodii a používá širší škálu dynamických odstínů
- při interpretaci skladby předvede také její výraz
- veřejně provádí sólové a komorní skladby většího rozsahu
- (je zařazen do Komorního orchestru)

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá hru v první, ve třetí a v páté poloze, přičemž je schopen intonační a tónové sebekontroly
- zvládá durové i mollové dvouoktávové stupnice s kvintakordy v různých smykových a rytmických variantách
- nacvičí etudy vyšší úrovně zaměřené na koordinaci levé a pravé ruky v rychlejších tempech
- zvládá kombinace smyků détaché, legato a staccato
- k tvoření tónu využívá vibrato
- předvede jednoduché melodické ozdoby
- zvládne samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- ve studovaném repertoáru rozvíjí přednesovou složku hry
- (je zařazen do Komorního orchestru)

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje tříoktávovou stupnici s rozloženým akordem
- provádí vzájemné výměny poloh (minimálně první až páté polohy) všemi prsty
- předvede hru dvojhmatů (formou např. cvičení, malých etud apod.)
- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- různě kombinuje smyky détaché, staccato, legato, na přiměřené úrovni ovládá řadové staccato a spiccato
- interpretuje delší a náročnější přednesové skladby a používá naučené výrazové prostředky
- navštěvuje koncerty a poslouchá doporučené hudební nahrávky

- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením
- (je zařazen do Komorního orchestru)

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- pohybuje se i ve vyšších polohách nástroje
- hraje durové a mollové tříoktávové stupnice s rozloženými akordy
- je schopen nacvičit a zahrát etudu většího technického záběru
- vnímá formu studované skladby a její styl
- hraje kvalitním tónem s vibratem a prohlubuje výrazovou složku hry
- zahraje obtížnější sólové a komorní skladby
- (je zařazen do Symfonického orchestru)

### II. ROČNÍK

---

Žák

- hraje durové a mollové tříoktávové stupnice s rozloženými akordy v různých smykových a rytmických variantách
- je zběhlý ve hře dvojzvuků a melodických ozdob
- provádí vzájemné výměny poloh a rozvíjí intonační sebekontrolu
- zvládá řadové staccato a spiccato v rychlejším tempu
- utváří si vlastní názor na interpretaci skladeb
- je schopen samostatně nacvičit orchestrální part
- (je zařazen do Symfonického orchestru)

### III. ROČNÍK

---

Žák

- hraje tříoktávové stupnice s rozloženými akordy v rychlejším tempu
- rozumí složitějším rytům a ovládá náročnější smykové kombinace
- zahraje etudy zaměřené na více technických dovedností
- podle svých možností rozvíjí a zdokonaluje dvojhmatovou techniku a hru akordů
- hraje kvalitním tónem v rychlém tempu
- uplatňuje naučené výrazové prostředky a vnímá jejich odlišnosti v různých stylových obdobích a žánrech
- (je zařazen do Symfonického orchestru)

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- orientuje se ve všech polohách, tj. dokáže si vytvořit intonační představu tónů ve vysokých polohách a tuto představu zahrát
- využívá celou škálu smyků a uplatňuje je v nejrůznějších kombinacích
- je schopen samostatného studia technicky i výrazově složitější skladby
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- své studium zakončí absolventským vystoupením
- (je zařazen do Symfonického orchestru)

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VIOLONCELLO

Violoncello se řadí do skupiny smyčcových nástrojů. Nástroj díky svému tónovému rozsahu z historického hlediska zastupoval převážně doprovodné hlasy (continuo). Od 17. století se však vyvíjí i po linii sólového nástroje. Těžiště současného repertoáru violoncella tkví v sólových sonátách a koncertech skladatelů baroka a klasicismu. Své nezastupitelné místo má nástroj také v rozličných komorních a orchestrálních uskupeních. Od druhé poloviny 20. století proniká i do různých moderních žánrů.

Na počátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Osvojí si správné sezení u nástroje a tvoření tónu. K získání základních hráčských dovedností využíváme známé lidové písně a drobné skladby. V průběhu studia postupně zvyšujeme nároky na techniku a hudební citění žáka, ovšem vždy s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a zájmu. Mladí violoncellisté mají na naší škole možnost účinkovat nejen sólově, ale mohou se i zapojit do různých komorních seskupení a orchestrů.

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na violoncello                    | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA VIOLONCELLO

#### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- *správně drží nástroj i smyčec*
- *rozeznává noty čtvrtové, půlové a celé*
- *dokáže rozlišovat délky not i smyčcem na prázdných strunách*
- *orientuje se v notách v základní malé oktávě v basovém klíči, rozsah  $g - d_1$*
- *vylepšuje sezení u nástroje a držení smyčce*
- *správně intonuje a doladuje jednotlivé tóny*

#### DOPORUČENÁ LITERATURA

Mirko Škampa – Školička pro PHV  
S. Suzuki – Písně v základní poloze  
Davydov-Berka – Etudy  
Chrestomatia – Skladby pro malé muzikanty  
Carl Davydov – Písně ( 1. r.)

#### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

##### 1. ROČNÍK

Žák

- *správně sedí u nástroje*
- *ovládá správné držení smyčce*
- *orientuje se v basovém klíči v rozsahu základní druhé polohy*
- *vytvoří kvalitně znějící tóny*
- *orientuje se v durovém prstokladu*
- *je schopen interpretovat jednoduché rytmické a melodické modely, snadné skladbičky a lidové písně*

## 2. ROČNÍK

---

Žák

- *orientuje se v délkách not*
- *orientuje se v basovém klíči v základní druhé poloze a částečně v sedmé poloze*
- *využívá znalosti základní dynamiky*
- *ovládá techniky smyku – legato, detašé, staccato*
- *ovládá durový prstoklad*
- *zahraje durové stupnice a kvintakordy*
- *hraje různé písně a lehčí přednesové skladby*

## 3. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá smyky legato, detašé, staccato a akcent*
- *ovládá techniku prstů levé ruky ve druhé a sedmé poloze*
- *hraje stupnice dur, moll v rozsahu dvou oktáv a rozložené kvintakordy*
- *je samostatný v ladění*
- *hraje s klavírem a s dalšími hudebními nástroji*
- *kombinuje naučené smyky*
- *je schopen zahrát zpaměti přednesové skladby*

## 4. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá všechny prstoklady v první a sedmé poloze včetně široké*
- *používá vibrato*
- *umí náročnější techniky smyku*
- *je schopen dynamiky a správného frázování v přednesových skladbách*
- *hraje z listu jednoduché skladby*
- *dle svých možností se zapojuje do komorní hry*
- *vytvoří kvalitní zvuk nástroje*

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- *se bez potíží orientuje v první a sedmé poloze, zná základy čtvrté, páté a šesté polohy*
- *zvládá složitější rytmy*
- *ovládá tempová označení a hraje v různých tempech*
- *zahraje náročnější přednesové skladby*
- *samostatně se připravuje na hodinu*
- *uplatňuje vlastní cítění skladby*

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- *se orientuje v tenorovém klíči v základní a sedmé poloze*
- *ve skladbách a etudách využívá náročnější prstoklad*
- *tvoří vlastní frázování ve skladbách*
- *zná noty v houslovém klíči v sedmé poloze*



## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *uplatňuje všechny naučené způsoby hry ve skladbách*
- *využívá všech získaných znalostí a dovedností při studiu skladeb*
- *samostatně tvoří frázování*
- *sám uplatňuje složitější prstoklady*
- *dokáže zhodnotit své provedení skladeb*
- *zhodnotí výkony svých spolužáků*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *plně uplatňuje všechny získané dovednosti při hře*
- *ovládá náročnější dynamické rozlišení a frázování ve skladbách*
- *zná základy palcové polohy*
- *umí pracovat s notací v tenorovém klíči*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *ve skladbách uplatňuje všechny dosud naučené smyky a rytmy*
- *hodnotí interpretaci předvedených i vyslechnutých skladeb*
- *orientuje se v základní palcové poloze*
- *umí definovat způsob hry sólové, komorní a orchestrální*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *pracuje s kvalitou tónu v různých dynamických odstínech*
- *plně uplatňuje znalosti notace v tenorovém klíči*
- *orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči*
- *umí se orientovat v náročnější skladbě při hře z listu*
- *zařadí skladby do jednotlivých hudebních slohů*

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *dobře se orientuje v nově zadaných skladbách*
- *posoudí technickou úroveň vybrané skladby*
- *interpretuje zadané skladby dle svých představ a hudebního cítění a je schopen své provedení obhájit*
- *samostatně se připravuje na svá vystoupení*
- *je intonačně spolehlivý a samostatný*
- *dle svých možností se podílí na kulturním životě školy, pravidelně se účastní interních a veřejných vystoupení*

## UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na kontrabas                      | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA KONTRABAS

## PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- popíše nástroj
- seznamuje se a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

## 1. ROČNÍK

Žák

- umí popsat nástroj a osvětlit jeho využití v hudbě
- umí popsat ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- užívá správné postavení levé ruky
- při hře využívá hru na prázdných strunách

## 2. ROČNÍK

Žák

- ovládá notaci základní a 1. polohy
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- používá synchronizaci pravé a levé ruky
- při hře využívá dynamiku přednesu
- rozvíjí techniku hry na nástroj
- zná a používá uvolňovací cviky
- užívá správné držení smyčce

## 3. ROČNÍK

Žák

- ovládá kompletní notaci do 1. polohy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle svých individuálních schopností hraje stupnic F-dur, B-dur s rozloženými akordy
- dle svých individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu

- vnímá náladu skladby a vyjadřuje jí elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní technické návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení levé ruky, držení smyčce)

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zvládá hru s přesuny ze základní do 1. polohy
- je schopen intonační sebekontroly
- využívá tónovou kulturu přednesu
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- orientuje se v notaci a prstokladu na hmatníku do 2. polohy
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- ovládá dosud probrané technické prvky

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- připravuje se samostatně na vystoupení
- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku, hraje s tónovou kulturou
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- podle svých individuálních schopností doprovází podle notace i akordických značek a vytváří vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

### ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

#### I. ROČNÍK

---

Žák

- se samostatně připravuje na vystoupení

- samostatně studuje přiměřeně obtížnou skladbu a vkládá do ní vlastní projev
- ovládá funkci pravé i levé ruky (*spiccato, martelé*)

## II. ROČNÍK

Žák

- využívá výměny poloh a používá jejich spojování
- dodržuje intonační čistotu a tónovou kulturu
- ovládá techniku hry (držení smyčce, uvolněnost pravé ruky, správná funkce zápěstí)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

## III. ROČNÍK

Žák

- zvládá vyšší polohy a jejich výměnu
- využívá vibrata a dosažení zesílení tónu s důrazem na jeho čistotu a intonační přesnost
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá kombinaci smykových variant

## IV. ROČNÍK

Žák

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- dokáže vyhledat zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLAVÍR

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na klavír                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Klavírní dílna / Komorní, s. a o. hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA KLAVÍR

#### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- se bezpečně orientuje na klaviatuře
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- tvoří tón volnou rukou
- chápe, že významný podíl na výsledku má domácí příprava

### 1. ROČNÍK

---

Žák

- rozlišuje základní dynamické rozdíly (*piano, forte, mezzoforte*)
- ovládá různé druhy úhozu (*portamento, staccato*)
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti a v odpovídajícím rytmu
- dokáže hrát s doprovodem učitele
- ví, jak má u nástroje správně sedět a dýchat

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje každou rukou zvlášť durovou stupnici a příslušné akordy *portamento* nebo *tenuto*
- zahraje lidovou píseň s adekvátním výrazem s doprovodem tóniky a dominanty
- zná základní tempová označení (*allegro, andante, lento, presto*)
- ovládá hru *legato* a umí jeho značení najít v notách
- v notách najde taktová označení, tempová označení, značení úhozu (*staccato-legato*), *repetici*, *atp...*
- zahraje etudu na úrovni Alba etud I.

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- umí si najít melodii podle sluchu a doprovodí ji pomocí základních harmonických funkcí (*basovou linkou, akordy, s pomocí rytmizace, rozklady*)
- rozlišuje sluchem základní intervaly
- nemá problém číst noty v houslovém i basovém klíči aspoň v rozsahu *c – c2*
- zahraje dohromady durovou stupnici v rovném pohybu nebo protipohybem a ovládá správný prstoklad, tříhlasý akord *tenuto, staccato* a v malém rozkladu v rovném pohybu nebo protipohybem
- zpěvně a plynule interpretuje etudy a přednes za použití zvládnutých prvků: *legata, staccata, portamenta, odtahů, akordické hry a stupnicových pasáží*
- při hře správně sedí a dýchá
- orientuje se při jednoduché čtyřruční hře
- umí popsat nástroj na úrovni odpovídající jeho znalostem
- zvládá jednoduchou pedalizaci

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- dynamicky rozliší hru levé a pravé ruky
- dokáže najít a zahrát jednotlivé hudební fráze ve studované skladbě
- rozumí všemu hudebnímu označení, které má v notách
- skladby zahraje v odpovídajícím tempu

### 5. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje dohromady mollovou stupnici v rovném pohybu a ovládá správný prstoklad, tříhlasý akord *tenuto, staccato* a v malém rozkladu v rovném pohybu
- zvládá akordický doprovod – spojování základních harmonických funkcí v levé ruce

- zahraje polyfonní skladbu

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- dokáže zahrát trylek, mordent, nátryl, skupinku, arpeggio
- pozná hlavní a vedlejší harmonické funkce
- zvládne jednoduchou hru z listu
- pozná rozdíl mezi artifiční a neartifiční hudbou

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- doprovodí píseň základními harmonickými funkcemi nebo za použití vedlejších harmonických funkcí a zná jejich akordové značky
- pravou rukou dokáže harmonizovat melodii
- ovládá stejnojmenné durové i mollové stupnice 1. skupiny v rozsahu čtyř oktáv, velký rozklad nebo čtyřhlasý akord
- technicky zvládá hru šestnáctinových hodnot na úrovni osmitaktových etud (C. Czerny)
- zvládá hru na technické i stylové úrovni odpovídající skladbám (např. J. S. Bach: Klavírní knížka pro A. M. B., Klasikové I., Jazzové etudy Hradecký, Dvořák,...)
- zakončí I. stupeň absolventským projektem (koncert/zkouška) veřejnou formou, hrou z paměti

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje dohromady durovou i mollovou stupnici v kombinovaném pohybu, její velký rozklad a ovládá správný prstoklad
- podílí se a spolupracuje na výběru repertoáru
- samostatně pedalizuje
- nastuduje čtyřruční skladbu s dalším žákem nebo učitelem

### II. ROČNÍK

---

Žák

- rozeznává stylovou a nestylovou interpretaci skladby
- využívá cvičení technického rázu odpovídající zaměření žáka
- dokáže najít technicky náročná místa ve studované skladbě a navrhnout postup cvičení

### III. ROČNÍK

---

Žák

- navštíví klavírní koncert nebo jiný koncert vážné hudby
- vytvoří stylizovaný doprovod (stylizovaná hra – ne z psaného zápisu)
- zahraje formálně složitější skladbu většího rozsahu
- samostatně nastuduje odpovídající skladbu včetně její interpretace, výrazu, užití agogiky, apod.

#### IV. ROČNÍK

Žák

- *zvládá doprovod lidové a populární písně*
- *aktivně profiluje svoji hudební orientaci*
- *používá nabyté dovednosti a znalosti k samostatné hudební činnosti*
- *je schopen klavírního doprovodu jiných nástrojů, čtyřruční souhry*
- *připraví repertoár na absolventské vystoupení a zakončí II. stupeň absolventským projektem (koncert/zkouška) veřejnou formou, hrou z paměti*

#### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA AKORDEON

##### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na akordeon                       | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

##### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA AKORDEON

##### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- *správně sedí a drží nástroj*
- *je seznámen s nástrojem a orientuje se na klaviatuře*
- *projevuje základy vedení měchů*
- *zahraje jednoduchou melodii podle sluchu*
- *chápe, že významný podíl na výsledku má domácí příprava*

##### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

##### 1. ROČNÍK

Žák

- *dbá na přesné vedení měchu za účelem správného tvoření tónu, jeho nasazení a ukončení*
- *se orientuje na klaviatuře a zná základní basy T, D*
- *rozliší základní tempa*
- *použije základní dynamiku p, mf, f*

##### 2. ROČNÍK

Žák

- *rozliší základní druhy tempa*
- *zdokonalí hru legato a staccato, rozšíří ji o hru tenuto*
- *užívá základní basy T, D, S a příslušné harmonické funkce*
- *hraje lidové písně z not i z paměti*

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- *je seznámen s vedením levé ruky – vedení basové figury, harmonický doprovod*
- *umí si najít melodii podle sluchu a doprovodit ji pomocí základních harmonických funkcí*
- *nemá problém číst noty pro pravou ruku a akordické značky pro levou ruku*
- *při hře správně sedí (stojí), dýchá a zvládá měchovou techniku*
- *je schopen rozlišit artikulaci a dynamiku*
- 

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *použije náročnější rytmické útvary a kombinace (sykopa, triola)*
- *využije barevných možností nástroje (technika rejstříkování)*
- *hraje durové stupnice*

### 5. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje dvojhmaty v různých intervalech (tercie, sexty) – základy harmonizace*
- *obohatí hru o melodické ozdoby (přiraz, nátryl)*
- *předvede polyfonní způsob hry*
- *použije další dynamické a agogické odstíny (accelerando, ritardando)*
- *hraje durové stupnice v protipohybu*
- *hraje přiměřeně obtížné skladby z listu*

### 6. ROČNÍK

---

Žák

- *použije další melodické ozdoby*
- *rozvine měchovou techniku na stupnicích, akordech i přednesových skladbách*
- *dbá na přesnou reprodukci přednesových skladeb ve výrazu, tempu, dynamice a agogice*
- *uplatní rejstříkovou techniku a prohloubí její možnosti*
- *pravou rukou dokáže harmonizovat melodii*
- *rozšíří repertoár o další skladby různých stylů a žánrů*

### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *doprovodí píseň základními harmonickými funkcemi nebo za použití vedlejších harmonických funkcí a správným vedením basů*
- *zvládá hru na technické i stylové úrovni odpovídající předneseným skladbám*
- *zapojuje se do souborů komorní hry*
- *zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu*
- *zvládá stylový doprovod lidové a populární písně*
- *zakončí I. stupeň absolventským projektem (koncert/zkouška) veřejnou formou*



### I. ROČNÍK

Žák

- hraje skladby různých stylů a různých žánrů
- využije získaných znalostí k samostatné domácí přípravě
- zahraje z listu

### II. ROČNÍK

Žák

- doprovodí písně v dur i moll tóninách
- dbá na technickou a výrazovou stránku dané skladby
- prokazuje technické a výrazové schopnosti na interpretaci

### III. ROČNÍK

Žák

- interpretuje skladby vybrané dle svého zájmu a zaměření
- využije zkušeností a dovedností k samostatnému studiu

### IV. ROČNÍK

Žák

- zapojuje se do komorní hry
- zakončí II. stupeň absolventským projektem (koncert/zkouška) veřejnou formou

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KYTARU

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na kytaru *                       | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

\*Individuálně nebo ve skupině dvou žáků

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA KYTARU

#### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- seznámí se s nástrojem
- má osvojené správné sezení při hře, držení nástroje a správné postavení obou rukou
- zvládá správné tvoření tónu apoyando (dopadem) se střídáním prstů a hru palcem
- hraje z notového záznamu v rozsahu g1 – g2
- zvládá základní rytmické prvky (nota celá, půlová, čtvrtová)

- hraje jednoduché písně a říkanky dle notového záznamu, případně podle sluchové představy nebo z paměti

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

---

### 1. ROČNÍK

---

Žák

- *správně sedí, uvolňuje obě ruce a dbá na jejich správné postavení*
- *soustavně dbá na správné tvoření tónu s dopadem*
- *při hře dbá na střídání prstů*
- *hraje palcem bez dopadu*
- *zvládá hru vícehlasu prstů a palce*
- *hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě v I.poloze (C-dur, G-dur)*
- *dbá na vázání tónů a pravidelnost hry*
- *spojuje notový zápis s orientací na hmatníku a přesně jej reprodukuje po stránce intonační, rytmické a prstokladové*
- *rozlišuje a používá při hře základní rytmické hodnoty (celá-osmina),*
- *je schopen zahrát z paměti lidovou píseň nebo krátkou skladbu v rozsahu g1 – g2*
- *hraje lidové písně různých žánrů a nálad*
- *hraje s doprovodem učitele (např. lidové písně)*

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- *uplatňuje získané návyky*
- *dbá na správné držení nástroje a postavení rukou*
- *používá úhozu apoyando – tirando v kombinaci*
- *tvoří tóny v základních dynamických odstínech (p, mf, f)*
- *má první zkušenost se hrou dvojhmatů*
- *hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě s aplikací různých rytmických variant*
- *zvládá dobře čtení not a orientaci na hmatníku v 1.poloze*
- *zvládá hrát noty osminové až celé, půlové s tečkou a čtvrtkové s tečkou*
- *podle individuálních schopností hraje z paměti lidové písně nebo drobné skladby přednesového charakteru*
- *zvládá hru jednoduchých akordů na 3 strunách s basem na prázdných strunách*
- *používá jednoduché kadence (u některých stupnic, písní)*
- *při hře lidových písní a skladeb dokáže rozeznat jejich náladu a přizpůsobuje se jí*
- *přizpůsobí se hře s doprovodem*

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá dosažené herní manuální zručnosti*
- *uplatňuje dynamické odstínění a soustavně dbá na kvalitu tónu*
- *dodržuje dlouhé notové hodnoty – pokouší se o základy proznívání*
- *hraje jednooktávové stupnice dur a moll do 4# a 1b, tyto hraje v různých rytmických a prstových variantách*
- *zvládá orientaci na hmatníku do 5. pražce*
- *je schopen malých výměn poloh levé ruky (struna e)*
- *podle individuálních schopností hraje drobné skladby přednesového charakteru z paměti*
- *je zařazován na vystoupení na třídních besídkách, popřípadě na školních koncertech*
- *hraje doprovody v plných tvarech akordů (s výjimkou barré)*

- *orientuje se v základních akordických značkách (dur, moll, septakordy)*
- *postavení akordů zná z paměti*
- *dokáže vyjádřit nálady písní a skladeb*
- *je schopen rozlišit durovou a mollovou tóninu*
- *umí se přizpůsobit hře s druhým nástrojem*
- *hraje skladby s doprovodem a jednoduchá dueta*

#### 4. ROČNÍK

---

##### Žák

- *využívá dovedností získaných z předchozích ročníků a rozšiřuje je o další technické a výrazové prvky*
- *dbá na vyrovnanost hry v oblasti technické i dynamické*
- *klade důraz na kultivovanost tónu a rytmickou preciznost*
- *hraje dvouoktávové typové stupnice durové i mollové s příslušnými kadencemi v různých rytmických obměnách*
- *ovládá plynulé výměny poloh a orientuje se na hmatníku v nižších polohách*
- *využívá jednoduché melodické ozdoby (příráz, odraz)*
- *hraje v taktech celých až osminových*
- *hraje osminové noty s tečkou, trioly*
- *hraje přednesové skladby z různých období a žánrů*
- *hraje jednoduché doprovody k melodii, případně k lidovým písním s použitím notového zápisu i akordických značek*
- *zvládá hmat malé barré a používá ho ve vybraných akordových kadencích*
- *je schopen hry v kytarových uskupeních (dua, tria, kvarteta)*

#### 5. ROČNÍK

---

##### Žák

- *má osvojeny dovednosti získané v předchozích ročnících, tyto prvky podle potřeby používá při hře technických cvičení ve složitějších rytmických a úhových variantách*
- *zvládá hru vzestupného a odtažného legáta a využívá ho při hře etud a přednesových skladeb*
- *ovládá základní dynamické odstínění hry (piano, mezzoforte, forte),*
- *hraje dvouoktávové stupnice dur a moll v různých rytmických variantách*
- *hraje kadence s postupným využitím velkého hmatu barré*
- *orientuje se v nižších polohách a dbá na plynulost výměn*
- *zvládá čtení not při hře v nižších polohách*
- *rozšiřuje repertoár na úrovni své technické a hudební vyspělosti*
- *hraje doprovody podle notového zápisu a podle akordických značek*
- *hraje kadence T,S,T6,D7,T*
- *má smysl pro souhru, rytmus a držení daného tempa*

#### 6. ROČNÍK

---

##### Žák

- *soustavně dbá na technickou a výrazovou stránku hry a uplatňuje technické a výrazové dovednosti získané v předchozích ročnících*
- *používá hru legato a hru melodických ozdob*
- *hraje rozklady akordů v obměnách*
- *používá různé melodické ozdoby, arpeggio, flaggeolety*
- *zvládá výměny ve vyšších polohách*
- *hraje složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus,...)*
- *orientuje se v různých hudebních obdobích*
- *hraje doprovody podle notace i akordických značek s využitím znalosti akordů včetně hmatů barré*
- *vnímá ostatní hlasy*

- *ve hře uplatňuje dovednosti získané předešlým studiem (dynamika, výrazové prostředky)*

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá dovedností získaných z předchozích ročníků a rozšiřuje je o další technické a výrazové prvky*
- *zvládá speciální techniky hry (rasgado, tambora atd.)*
- *hraje durové a mollové stupnice s kadencemi v různých technických obměnách podle individuálních potřeb*
- *hraje kadence s využitím vedlejších harmonických funkcí*
- *dbá na plynulost výměn ve vyšších polohách*
- *zvládá čtení not při hře ve vyšších polohách*
- *dokáže přizpůsobit přednes dané skladbě a popuživat při něm patřičné výrazové prostředky*
- *je schopen vytvořit vlastní akordický doprovod*
- *cítí zodpovědnost při hraní v komorních tělesech či souborech*
- *přizpůsobuje se celku v hudebním projevu*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *zvládá technické a výrazové složky hry*
- *používá speciální techniky hry (rasgado, tambora atd.)*
- *hraje typové stupnice dur a moll s kadencemi v různých technických obměnách podle individuálních potřeb*
- *zvládá hru v dynamických odstínech*
- *používá tónové rejstříky sul tasto a sul pontocello*
- *zapojuje se do komorní, souborové nebo orchestrální hry*
- *je schopen nacvičit svůj part samostatně*
- *je schopen vytvořit si vlastní názor na hudbu, kterou slyší a rozpoznat její kvalitu*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje kadence s využitím vedlejších harmonických funkcí*
- *ovládá a využívá tvoření tónu s vibratem*
- *je schopen vnímat ostatní hlasy a přizpůsobovat se celku*
- *má vytvořený vlastní hudební vkus*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *dále využívá své technické a výrazové dovednosti a tyto uplatňuje při interpretaci skladeb*
- *seznamuje se s ukázkami různých stylů i ve skladbách většího rozsahu*
- *umí propojovat všechny dynamické a výrazové prostředky*
- *je schopen pohotové hry z listu*
- *při hře doprovodů zvládá hru podle akordických značek*
- *je schopen provádět výběr skladeb dle svých možností a tyto samostatně nastudovat*

#### IV. ROČNÍK

Žák

- hraje typové stupnice (podle individuálních schopností i tříoktávové) a kadence s využitím vedlejších harmonických funkcí
- uplatňuje hru leg ata ve větších skupinách, melodických ozdob a pasážových běhů
- je schopen vytvořit si vlastní přednesové schéma skladby podle stylového období a žánru
- využívá sluchové sebekontroly při hře s jinými nástroji
- dokáže přizpůsobit svoji interpretaci žánrům, hudebním obdobím a stylům které hraje

#### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BASOVOU KYTARU

##### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na basovou kytaru                 | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

#### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA BASOVOU KYTARU

##### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- zná a popíše složení nástroje a jeho využití v hudbě
- má zájem o zvolený nástroj
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv
- využívá hudební abecedu a notaci v basovém klíči

#### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

##### 1. ROČNÍK

Žák

- popíše nástroj a osvětlí jeho využití v hudbě
- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- ovládá hru jednoduchého motivu skladby z paměti
- při hře využívá hru na prázdných strunách

##### 2. ROČNÍK

Žák

- ovládá základní notaci na hmatníku do V. polohy
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- hraje jednoduché prstové cvičení ve stupnici C-dur
- využívá synchronizace pravé a levé ruky
- rozlišuje žánrové rozdíly skladeb

- *při hře využívá dynamiku přednesu*
- *zná a používá uvolňovací cviky*

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá kompletní notaci na hmatníku do V. polohy*
- *orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu*
- *je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu s použitím dynamiky*
- *vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky*
- *uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem*
- *využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)*
- *používá osvojené základní technické prvky hry*

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *dokáže zahrát repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby*
- *zvládá hru s dynamickou změnou*
- *zapojí se do komorní nebo souborové hry*
- *využívá technické a výrazové prostředky (hra prsty, trsátkem)*

### 5. ROČNÍK

---

Žák

- *dokáže se orientovat na hmatníku do VII. polohy*
- *orientuje se v 2 oktávových stupnicích a kvintakordech*
- *zvládá hru z listu i z paměti*
- *využívá při hře technické prvky*

### 6. ROČNÍK

---

Žák

- *orientuje se v akordických značkách*
- *interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků*
- *ovládá hru z listu a hru z paměti*
- *samostatně se připraví na vystoupení*
- *uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních*

### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení*
- *ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)*
- *hraje s tónovou kulturou a umí si naladit nástroj*
- *hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách*
- *orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech*
- *interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů*
- *doprovází podle notace i akordických značek*

- vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a vloží do ní vlastní projev
- využívá ve hře technické prvky (slap, hra prsty, trsátkem)

### II. ROČNÍK

---

Žák

- dbá na intonační čistotu a tónovou kulturu
- zvládá dle svých schopností rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- vyhledá přiměřeně obtížné skladby z dostupných pramenů a dokáže je samostatně
- zpracovat a případně upravit
- dokáže využívat zvukovou pestrost nastavení nástroje a aparatury

### III. ROČNÍK

---

Žák

- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá dosaženou techniku hry
- orientuje se v nastavení aparatury a dokáže si připravit nastavení barvy tónu

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- sám vyhledá zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- zvládá dle svých schopností hru ve vyšších polohách
- využívá ve hře nově získané znalosti
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

---

### CHARAKTERISTIKA

---

Zobcová flétna je dechový dřevěný nástroj, jenž se vyvinul z lidové píšťaly a poprvé se jakožto nástroj umělé hudby objevuje již ve středověku. S výukou hry na zobcovou flétnu lze začít jak v předškolním věku, tak i v pozdějším školním věku. Při výuce si žák osvojuje správné návyky při hraní, tj. postoj, držení nástroje, zásady žeberně bráničního dýchání, tvorba kultivovaného tónu, artikulace, přičemž rozvíjí též elementární rytmicko-

melodické cítění. Pedagog při výuce vychází z fyziologických a psychických dispozic žáka, respektuje jeho individualitu a volí vhodný přístup, metodiku, učební materiály i repertoár pro každého zvlášť. Zároveň však je snahou učitele také neustále rozšiřovat obzory žáka tím, že jej seznamuje s rozličnými skladbami různých stylů a období. Výuka probíhá v součinnosti s PHV a hudební naukou, díky čemuž žák propojuje vhodným způsobem teorii s praxí. V průběhu studia na ZUŠ se žák uplatňuje nejen jako sólový hráč (s doprovodem druhého nástroje, např. klavíru), ale také ve spolupráci s dalšími hráči také ve hře komorní (od dua po flétnový soubor), kde nejenže se učí základním dovednostem nutným při hře v ansámblu (tj. schopnosti souhry, ladění a přizpůsobení se danému tempu a dynamice), ale také rozvíjí schopnost koncentrace a v neposlední řadě se učí nést odpovědnost za svoji práci na společné skladbě. Obor zobcová flétna též spolupracuje od roku 2009 se Smyčcovým souborem (pod vedením dirigenta L. Ciglera), v němž se soubor zobcových fléten (v počtu 6-10 hráčů) uplatňuje především v renesančních a raně barokních skladbičkách.

## UČEBNÍ PLÁN

|                                              | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|----------------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                              | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| <b>Hra na zobcovou flétnu</b>                | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| <b>Hudební nauka</b>                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| <b>Komorní, souborová a orchestrální hra</b> |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- je seznámen se stavbou a údržbou nástroje
- využívá základní dovednosti a návyky získané během výuky (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- zvládá elementární rytmiku a melodiku
- používá základní artikulační modely (nasazování tónů Tý-dý, Tý-dý-dý)
- dokáže tón bezpečně nasadit i uzavřít pomocí jazyka
- zvládá hru v tónovém rozsahu g1-d2 (resp. c1-d2)
- orientuje se v hudebním zápisu, zvládá hru podle not
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- zvládá hru s doprovodem klavíru či jiného nástroje
- chápe, že pro dosažení úspěchu při výuce je nutná pravidelná domácí příprava

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- při hře vědomě využívá základní dovednosti získané výukou (správný postoj, držení nástroje, uvolněný kulatý tvar prstů při hře, koordinace prstů a jazyka, práce s dechem)
- dokáže tvořit kvalitní a rovný tón a ovládat jej pomocí dechu
- zvládá hru min. dvoutaktových frází na jeden dech
- používá různé základní artikulační modely dle typu skladby (Tý-dý, Tý-dý-dý, Dy-ty-ty-ty apod.) a chápe důležitost používání artikulace při tvorbě hudební fráze
- zvládá hru v tónovém rozsahu c1-d2 (resp. c1-e2)
- dokáže zahrát jednoduchou melodii podle sluchu
- zahraje stupnici C-dur detašě (resp. legato)



- hraje sólo, v duu s jiným nástrojem i s klavírem

## 2. ROČNÍK

---

Žák

- rozvíjí správné návyky při hře získané v předchozím roce, dbá na uvolněnost postoje, držení nástroje a dobrou práci s dechem
- při hře vědomě zapojuje bránici a dokáže s ní pracovat při tvorbě rovného tónu
- rozvíjí hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť, motoriku)
- ovládá sílu tónu pomocí dechu a dokáže hrát v různé dynamice (p, mf, f)
- používá základní artikulační modely a při hře jednodušších melodií dokáže sám aplikovat vhodnou artikulaci dle typu a nálady skladby
- hraje tenuto i staccato a oba způsoby hry dokáže odlišit pomocí artikulace
- vnímá a dokáže při interpretaci vystihnout náladu skladby
- zvládá hru v tónovém rozsahu c1-e2 (resp. g2)
- zahraje stupnice dur do 1# a b detaše i legato (po 2 notách)
- zvládá hru v duu, s klavírem, příp. ve větším ansámblu

## 3. ROČNÍK

---

Žák

- vědomě dbá na používání správných návyků při hře a dokáže se při hře uvolnit
- bezpečně ovládá tón pomocí dechu pomocí bránice a snaží se o plynulost výdechu
- pomocí dechu tvoří fráze v různých dynamických stupních (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- při hře používá kromě základních artikulačních modelů také některé modely složitější (např. při hře synkop či tečkovaného rytmu) a v jednodušších skladbách dokáže samostatně aplikovat různé druhy artikulací dle typu fráze a nálady skladby
- dokáže zahrát detaše, legato, staccato a tvořit akcenty
- vnímá náladu skladby a dokáže různě interpretovat rozličné typy skladeb
- hraje v rozsahu c1-g2 (resp. a2)
- zahraje stupnici dur (resp. moll) do 1 (resp. 2) # a b
- seznamuje se s některými základními druhy melodických ozdob (nátryl, trylek)
- začíná dle svých schopností a zájmu hrát na altovou zobcovou flétnu
- hraje v duu, triu, s doprovodem klavíru/cembala/kytary a dle svých možností a schopností se zapojuje do ansámblové hry (Flétnový soubor či Smyčcový soubor) a chápe nutnost dobré individuální přípravy pro hru ve větším seskupení

## 4. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá správné návyky při hře a dokáže vědomě korigovat případně chyby
- pracuje vědomě s dechem za použití bránice a dbá na kultivovaný, rovný a znělý tón
- používá různé artikulační modely dle typu a charakteru skladby a dokáže je samostatně aplikovat
- chápe a používá základní hudební pojmy (označení tempa, dynamiky, notových délek apod.)
- dokáže tvořit různé druhy frázování dle typu a žánru skladby
- používá základní melodické ozdoby (nátryl, trylek, příp. mordent) s eventuálním použitím alternativních hmatů
- orientuje se ve struktuře hudební fráze, vnímá její začátek, vrchol a konec a dokáže tyto poznatky vhodně využít při hře
- hraje v tónovém rozsahu na sopránové zobcové flétně c1-a2 (resp. c3), na altové zobcové flétně f1-d3 (resp. f3)
- zahraje stupnice dur a moll do 2# a b detaše a legato s příslušnými akordy v rozkladech

- *zapojuje se do ansámblové hry (např. trio, kvarteto, flétnový soubor, kapela Futrálek, Smyčcový soubor apod.)*

## 5. ROČNÍK

Žák

- *dobře ovládá svůj nástroj a dbá na správné návyky při hře*
- *ovládá sílu a rychlost dechu pomocí bránice, zároveň sluchem kontroluje intonaci a případně se doladuje pomocí dechu*
- *zvládá základní i složitější artikulační modely a samostatně je aplikuje dle typu skladby*
- *dokáže tvořit kvalitní a znělé tóny a dbá na jejich plynulou zvukovou návaznost*
- *používá melodické ozdoby a seznamuje se s jednoduššími variačními technikami, které dle svých schopností může využívat při samostatné tvorbě variací na danou melodii*
- *bezpečně se orientuje v hudební terminologii a tóninách (dle daného ročníku hudební nauky) a dokáže teoretické znalosti vhodně uplatňovat při interpretaci skladeb*
- *při hře vnímá náladu a charakter skladby a dokáže je vyjádřit elementárními prostředky (tempo, dynamika, artikulace apod.)*
- *hraje v tónovém rozsahu na sopránové zobcové flétně c1-h2 (resp. c3), na altové zobcové flétně f1-e3 (resp. f3)*
- *zahraje stupnice dur a moll do 2# a b detaše a legato s příslušnými akordy v rozkladech, příp. chromatickou stupnici v rozsahu g1-g2 (na altové zobcové flétně c1-c2)*
- *dle svých možností a schopností hraje v ansámblu (Smyčcový soubor, Flétnový soubor, kapela Futrálek), případně spolupracuje s pěveckým sborem Popelka*

## 6. ROČNÍK

Žák

- *využívá základní dovednosti a návyky při hře*
- *pracuje vědomě s dechem a ovládá jej pomocí bránice a kontroluje sluchem kvalitu a intonaci tónů*
- *používá při hře základní i složitější typy artikulace dle typu a žánru skladby*
- *je schopen samostatného nastudování skladby*
- *při hře dokáže vhodně používat melodické ozdoby (např. nátryl, trylek, mordent, příraz, příp. melodické výplně větších melodických intervalů apod.) s použitím alternativních hmatů dle potřeby*
- *dokáže bez problémů v krátkých intervalech střídát sopránovou a altovou flétnu (u žáků, kteří hrají na altovou flétnu)*
- *v případě zájmu začíná hrát na sopraninovou či tenorovou zobcovou flétnu*
- *hraje v tónovém rozsahu c1-c3 (resp. f1-f3 na altovou zobcovou flétnu)*
- *zahraje stupnice dur i moll do 2 (resp. 3) # a b s příslušnými akordy*
- *zapojuje se do komorní hry (duo, trio, kvarteto), eventuálně hraje v ansámblu (Smyčcový soubor, Flétnový soubor, kapela Futrálek), případně spolupracuje s pěveckým sborem Popelka*

## 7. ROČNÍK

Žák

- *využívá ke hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu*
- *bezpečně ovládá dech a dokáže pomocí bránice ovládnout sílu a rychlost výdechu, tvoří kultivované a znělé tóny, sluchem kontroluje intonaci a případně se doladuje pomocí dechu*
- *hraje rovným tónem a podle potřeby dokáže použít i vibrato jakožto výrazový prostředek*
- *používá při hře různé artikulační modely a dokáže je samostatně aplikovat dle charakteru frází a typu skladby*
- *při hře používá melodické ozdoby a případně zkouší sám vymýšlet melodické výplně či variace na danou melodii*

- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a dokáže do interpretace kompozice vnést svůj vlastní osobitý náhled
- hraje v plném rozsahu nástroje
- zahraje stupnice dur, moll do 2 (resp.3) # a b s příslušnými akordy
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních (trio, kvartet, Flétnový soubor, Smyčcový soubor, kapala Z futrálku či spolupráce se sborem Popelka)
- na konci roku absoluuje formou vystoupení na koncertě

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- při hře využívá všech dosud nabytých technických, tónových a výrazových dovedností
- a dokáže samostatně korigovat případné nedostatky
- hraje plným, znělým a kultivovaným tónem, kontroluje intonaci a používá různé druhy artikulací, případně se dle svých individuálních schopností seznamuje s tvorbou dvojitého staccata
- bezpečně se orientuje v notovém zápisu a je schopen základní formální analýzy skladby (např. písňová forma, sonátová forma, rondo), dokáže při nácviu skladbu samostatně rozdělit na kratší úseky, vnímá též základní tonální plán skladby

### II. ROČNÍK

---

Žák

- při hře používá a samostatně aplikuje melodické ozdoby
- dokáže samostatně nastudovat skladbu a vytvořit si vlastní interpretační názor na danou kompozici
- hraje v plném rozsahu nástroje, seznamuje se dle potřeby s novými alternativními hmaty, které lze použít např. při hře melodických ozdob
- zapojuje se do hry v komorních či souborových seskupeních

### III. ROČNÍK

---

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané dovednosti a znalosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, intonace, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- při hře aplikuje různé artikulační modely, (eventuálně včetně dvojitého staccata)
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento názor zformuluje a dokáže o něm vést s pedagogem hodnotný dialog

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- zapojuje se do souborové hry
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních dovedností a vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do hry v komorních či souborových seskupeních
- žák 4. ročníku absoluuje II. stupeň formou vystoupení na koncertě

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na příčnou flétnu                 | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

#### PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK

Žák

- *si osvojuje správné držení nástroje a postoj při hraní*
- *získává představu znělého tónu, pozná rozdíl mezi kvalitním a nekvalitním tónem*
- *masazuje tón konkrétně*
- *využívá rozsah d1-d2*
- *uvědomuje si zásady správného dýchání, dokáže se opravit*
- *hraje jednoduchá tónová a prstová cvičení*

#### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

##### 1. ROČNÍK

Žák

- *ovládá postoj při hře a držení nástroje*
- *seznamuje se se správným způsobem dýchání a tvoření tónu*
- *rozlišuje legato a nasazené tóny*
- *orientuje se v základních rytmických hodnotách – nota celá, půlová, čtvrtě, osminová*

##### 2. ROČNÍK

Žák

- *upevňuje si zásady správného způsobu dýchání, postoje při hře a držení nástroje*
- *rozliší základní druhy artikulace – legato, non legato*
- *hraje cvičení ve spodní poloze v rozsahu d1-f (fis)2, v tomto rozsahu je schopen nasazovat jednotlivé tóny*
- *zvládá delší dechové fráze*
- *je schopen zahrát z paměti lidovou píseň*

##### 3. ROČNÍK

Žák

- *ovládá rozsah c1-g2*
- *využívá základní návyky a dovednosti potřebné ke hře na nástroj*
- *orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu*
- *zahraje dle svých schopností jednoduchou skladbu z listu*
- *vnímá náladu skladby*

- dokáže se přizpůsobovat ostatním nástrojům po stránce rytmické a intonační

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- zvládá techniku dýchání
- je schopen zahrát v pomalejším tempu pasáže dvojitým jazykem
- hraje za doprovodu klavíru nebo v jiném komorním uskupení
- zvládá: rozsah c1-d3 (technická cvičení a etudy)
- hraje jednodušší skladby z paměti
- zahraje stupnice F a G dur (včetně kvintakordů) v rozsahu od c1 do c3

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá techniku dýchání; prstovou techniku, která žákovi umožní hrát i rychlejší pasáže
- ovládá interpretační schopnosti na přiměřených přednesových skladbách
- umí si samostatně připravit technicky obtížnější místa ve zvolených skladbách
- zahraje dur a moll stupnice a kvintakordy do 2 křížků a „b“ v rozsahu od c1 do e3 v rychlejším tempu
- hraje z paměti i delší a náročnější skladby

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- zvládá techniku dýchání, prstovou techniku
- orientuje se v intonaci, dynamice, agogice
- umí vystihnout charakter hraných skladeb
- zvládá těžší technická cvičení
- je schopen sám si připravit stupnice do 3 křížků a „b“ v rozsahu od c1 do g3
- hraje zmenšené septakordy u mollových stupnic a dominantní septakordy u durových stupnic

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- rozezná kvalitu tónu
- řídí se tempovými označeními, využívá frázování a agogiku
- hraje v rozsahu c1- g3
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby dle svých schopností
- má při interpretaci více prostoru pro své hudební citění
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a „b“ včetně všech příslušných akordů

### ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

#### I. ROČNÍK

---

Žák

- zvládá techniku dýchání a prstovou techniku ve složitějších skladbách
- ovládá tvoření tónu v celém rozsahu nástroje
- orientuje se při hře z listu

- *umí vystavět hudební frázi*
- *ke stupnicím hraje dominantní a zmenšené septakordy*
- *umí zahrát chromatickou stupnici v rozsahu c1-a3*
- *pravidelně vystupuje na koncertech školy*

## II. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje v rozsahu c1-b3*
- *ovládá tvoření tónu a dechovou techniku*
- *je pohotový ve hře z listu*
- *v přednesových skladbách dokáže využít ve větší míře agogické a dynamické možnosti nástroje*
- *zahraje náročnější skladby z paměti*
- *zahraje dur a moll stupnice včetně všech akordů v daném rozsahu do 5 křížků a „b“*

## III. ROČNÍK

---

Žák

- *je pohotový při hře z listu*
- *uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti*
- *orientuje se i ve složitějším notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky*
- *zahraje dur a moll stupnice a příslušné akordy do 6 křížků a „b“ v rozsahu c1-h3*

## IV. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá rozsah c1-c4*
- *hraje všechny dur a moll stupnice (včetně chromatické) a příslušné akordy v daném rozsahu*
- *umí zahrát piano a forte tak, aby se neměnila intonace*
- *zvládá dýchání, frázování, dynamiku i agogiku v přednesových skladbách*
- *je schopen zcela samostatně si připravit skladby*

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOBOJ

---

### CHARAKTERISTIKA

Hoboj je nástroj, jenž se řadí do skupiny dechových dřevěných nástrojů dvouplátkových. Tón se tvoří pomocí strojku, který je sestaven ze dvou třetinových plátků přivázaných na kovové trubičce. Uplatnění nástroje je poměrně široké: od sólové hry po nejrůznější komorní a orchestrální tělesa. Hra na hoboj vyžaduje fyzickou vyspělost, dostatečně dlouhé prsty, vhodně uzpůsobené rty a zuby a v neposlední řadě zdravé dýchací orgány. Minimální věk žáka bývá obvykle 10-11 let. Během výuky hry na hoboj se žák postupně seznámí s nástrojem a jeho stavbou, problematikou a údržbou hoboiových strojků, zásadami správného bráničního dýchání, uvolněného postoje a držení nástroje, tvorbou krásného a kultivovaného tónu pomocí nátisku, kontrolou intonace a technickými a dynamickými možnostmi nástroje.

V rámci studia má žák možnost vystupovat sólově či s doprovodem na koncertech školy, které se konají pravidelně v prostorách školy i v jiných koncertních sálech. Dále se žák může uplatnit dle svých možností a zaměření v komorních ansámblech a orchestrech, v nichž získává a rozvíjí schopnost hrát v součinnosti s ostatními nástroji a učí se odpovědnému přístupu k práci na společné skladbě.

## UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na hobo                           | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA HOBOJ

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- samostatně sestaví a rozloží nástroj, umí popsat jeho jednotlivé části
- zná zásady údržby a ošetřování nástroje a správného zacházení se strojkem
- ovládá správný postoj a uvolněné držení nástroje
- uvědomuje si zásady správného dýchání
- získává představu o kultivovaném a intonačně čistém tónu
- podle svých schopností a dispozic pracuje a utváří si nátisk
- hraje v rozsahu e1-e2
- hraje z paměti jednoduché melodie, orientuje se v notovém zápise jednoduchých hudebních útvarů
- rozlišuje hru legato a non legato
- chápe důležitost pravidelné domácí přípravy

#### 2. ROČNÍK

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti získané během výuky (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky (tvorba nátisku, nasazení tónu, tvoření kultivovaného tónu, kontrola intonace, prstová technika)
- využívá tónový rozsah c1 - g2
- hraje stupnice C, G, F dur a kvintakordy v pomalém tempu
- je schopen interpretovat lidovou píseň, krátké cvičení nebo etudu
- ovládá základní artikulační techniky (tenuto, legato a staccato v mírném tempu)
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje

#### 3. ROČNÍK

Žák

- uplatňuje a rozvíjí návyky a dovednosti získané v předchozích ročnících
- využije větší fyzické a nátiskové výdrže
- hraje v tónovém rozsahu b-c3
- hraje stupnice do 2# a 2b a kvintakordy v mírném tempu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápise
- dovede správně reprodukovat různé rytmické útvary
- využívá dynamických možností nástroje při hře (p, mf, f)
- při interpretaci skladby dbá na správné frázování a dodržování nádechů
- vnímá náladu skladby a vyjádří a interpretuje ji elementárními výrazovými prostředky
- hraje podle sluchu
- dle dosažených schopností je schopen interpretace drobné přednesové skladby v doprovodu jiného nástroje
- vystupuje na interních koncertech školy

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- bezpečně ovládá dechovou a prstovou techniku
- hraje kvalitním a intonačně čistým tónem
- využívá celý rozsah nástroje
- hraje mollové stupnice do 2# nebo 2b a durové stupnice do 3# nebo b v dosaženém rozsahu, kvintakordy a dominantní septakord, zmenšený septakord
- hraje rozsáhlejší etudy a technická cvičení
- orientuje v obtížnějších rytmických útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- při hře užívá základní tempová a dynamická rozlišení
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem nebo hraje v menším souboru

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- využívá při hře všechny získané znalosti a dovednosti
- zahraje stupnice do 4# a 4b a jejich akordy
- ovládá trylky, umí hrát i další melodické ozdoby
- spolupracuje s pedagogem při výběru skladeb
- reprodukuje rozsáhlejší etudy a technická cvičení, přednesové skladby závažnějšího charakteru
- orientuje se v obtížnějším notovém zápisu včetně složitějších rytmických útvarů
- uplatňuje se v komorních a souborových seskupeních

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- hraje kvalitním tónem, zvládne delší dechové fráze
- zahraje stupnice do 5# a 5b, kvintakordy a dominantní a zmenšený septakord
- podle individuální vyspělosti při hře využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování
- při hře používá melodické ozdoby (nátryl, trylek, příraz, mordent)
- samostatně se rozhoduje při výběru skladeb
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby vhodného rozsahu, různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen hry z listu přiměřené náročnosti
- uplatňuje se při hře v komorních či orchestrálních uskupeních

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti, dovednosti, technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- ovládá všechny durové a mollové stupnice, kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy v celém rozsahu nástroje
- zahraje z paměti náročnější skladbu nebo její část
- je schopen hry z listu a samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji
- prezentuje se absolventským výstupem, sólově nebo v souborech



### I. ROČNÍK

---

Žák

- *uplatňuje a využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti*
- *hraje kvalitním tónem v celém rozsahu nástroje*
- *hraje durové stupnice po terciích a mollové stupnice a akordy*
- *hraje rozsáhlejší etudy a přednesové skladby*
- *při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *přiměřeně individuální vyspělosti zrychluje a synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v celém rozsahu nástroje*
- *je schopen vlastního hudebního vyjádření*
- *při souborové hře pracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb*
- *ovládá podle svých individuálních možností hru z listu*
- *prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního výběru*
- *prezentuje dosažené dovednosti na veřejných koncertech, ať v sólové, komorní nebo souborové hře*

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje náročné přednesové skladby různých stylů a žánrů*
- *vystoupí na veřejném absolventském koncertě*
- *uplatní se v orchestrech a různých komorních seskupeních*

---

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLARINET

### CHARAKTERISTIKA

---

Při vyučování hry na klarinet musí učitel vycházet z toho, že klarinet je nástroj velmi širokého uplatnění, který má své místo v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a jazzové hudbě a samozřejmě také jako sólový nástroj.

Pro přijetí žáka ke hře na klarinet je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby. Základním rysem vyučování hry na klarinet je vést žáka k tvořivé interpretaci hudebních skladeb a vychovat z něho dobrého aktivního hráče amatéra, schopného pokračovat v samostatné tvůrčí činnosti. U mimořádně talentovaných žáků je úlohou učitele rozvíjet talent a připravit takové žáky pro další studium na odborné hudební škole.

## UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na klarinet                       | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA KLARINET

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- popíše nástroj (jeho části a funkce) a dokáže ho bez problémů sestavit
- utváří si elementární návyky při hře (správný postoj, držení, tvoření tónu, dýchání)
- hraje jednoduchá prstová a dechová cvičení
- zvládne hru v šalmajovém rejstříku ve volných tempech (tenuto, legato)
- zopakuje předebraný jednoduchý rytmický (melodický) model podle sluchu
- je schopen zahrát lidovou píseň (rozsah g-g1)

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- je zevrubně seznámen s nástrojem, jeho historií, stavbou, laděním a jeho elementární údržbou
- zvládá základy správného dýchání a tvoření tónu v šalmajovém rejstříku a přechod do přefouknutého rejstříku v rozsahu g-g2
- je schopen zahrát snadnou píseň, etudu, eventuálně přednesovou skladbičku s doprovodem klavíru/kytary
- získává představu znělého tónu

#### 2. ROČNÍK

Žák

- rozvíjí dále správné návyky při hře, věnuje pozornost uvolňování při hře, dýchání
- zvládá hru tenuto a legato, nasazení tónu jazykem a jeho ukončení
- prokazuje schopnosti orientace v notovém zápisu v dané rozsahu e-c3
- věnuje pozornost funkci malíčku a palce levé ruky
- postupně si osvojuje i hru staccato (studium durových stupnic a akordů v malém rozkladu v artikulačních a rytmických obměnách)
- je schopen zahrát drobné přednesové skladby s doprovodem i na veřejném vystoupení

#### 3. ROČNÍK

Žák

- rozvíjí hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť, motoriku)
- pracuje na zdokonalení kultury tónu, elementární dynamice
- dbá na přesnou souhru prstů s jazykem
- ovládá tempová označení skladeb
- pěstuje hru z paměti (u skladeb odpovídající obtížnosti)
- rozvíjí hudebnost hrou snadných duet, eventuálně trií (i veřejně provedených)

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- osvojuje si správné návyky při domácím studiu (časový rozvrh, střídání hry a odpočinku)
- rozšiřuje hraný tónový rozsah e-f3 (ev. g3) do 3. rejstříku
- pečuje o správné rozvíjení nátlaskových dovedností, kvality tónu v celém rozsahu a tónovou vyrovnanost (studium stupnic dur do 3# a 3b a příslušných akordů přes 2 ½ oktávy)
- věnuje se nácviku melodických ozdob a hře obtížnějších přednesových skladeb (sonatiny, eventuálně volné věty ze snazšího klasického koncertu)
- zapojuje se do ansámblové hry (komorní seskupení, taneční orchestr)

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- orientuje se v notovém zápisu v celém rozsahu (do g3)
- je schopen samostatného studia skladeb odpovídající technické úrovni
- rozvíjí výrazové schopnosti, hudebnost a technickou stránku hry
- je seznámen v základních obrysech s frázováním a výslovností v taneční, beatové a jazzové hudbě a s jeho rozdílností (J. Hartmann: Studie, apod.)
- věnuje se dále hře z paměti
- bez potíží se orientuje ve hře složitějších rytmů

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- stabilizuje nátlaskové návyky, vedení hudební fráze a její agogickou propracovanost
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu z období klasicismu či romantismu k veřejnému provedení
- je seznámen se základy transpozice (do C, A)
- studuje stupnice dur i moll do 4# a 4b s příslušnými akordy (velký rozklad) v artikulačních a rytmických obměnách, v rozsahu 2 ½-3 oktáv
- pravidelně vystupuje na koncertech školy, eventuálně při jiných vhodných příležitostech
- učí se rozumět hudbě jejím častým poslechem

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- připravuje se na absolvování I. stupně (zvláště talentovaní žáci ke zkouškám na střední uměleckou školu)
- seznamuje se s kmenovým klarinetovým repertoárem
- je schopen porozumět dané skladbě a zařadit ji do stylového období
- obeznámí se s hrou kadence a je schopen do ní vnést svůj individuální pohled
- vystoupí na veřejném absolventském koncertě buď sólově, nebo v ansámblu
- profiluje svoji další hudební orientaci

### ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

#### I. ROČNÍK

---

Žák

- je schopen vést dialog s pedagogem o problémech interpretace dané skladby a utvořit si vlastní názor
- dle svých schopností ovládá elementární transpozici (pro potřeby orchestrální hry)
- erudovanější žák je schopen improvizace na dané téma

## II. ROČNÍK

Žák

- rozvíjí hru „z listu“ u obtížnějších skladeb
- je stabilním členem nějakého orchestru či souboru
- zabývá se i úpravou plátků

## III. ROČNÍK

Žák

- připravuje se na absolutorium II. stupně studia ZUŠ
- spolehlivě intonuje v celém rozsahu nástroje, umí se přiladit dle potřeby v ansámblu
- je schopen samostatného studia
- vnáší do interpretace své vlastní nápady a intuici

## IV. ROČNÍK

Žák

- se orientuje v hudbě na základě poslechu a umí rozpoznat žánr a poznatky definovat
- vystoupí sólově na absolventském koncertě školy s vhodně zvoleným repertoárem
- mimořádně nadaný žák se připravuje k talentovým zkouškám na uměleckou školu vyššího typu

### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA SAXOFON

#### CHARAKTERISTIKA

Výuka hry na saxofon vychází z uplatnění nástroje především v taneční, dechové a jazzové hudbě jako nástroj sólový i v orchestru. Pro přijetí žáka ke hře na saxofon je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby. Cílem výuky hry na saxofon je vést žáka kreativnímu přístupu k interpretaci, orientaci ve světě hudby. Žák využívá nabyté dovednosti a schopnosti v další samostatné tvůrčí činnosti. Mimořádně talentované žáky učitel připravuje na případné studium na odborné hudební škole.

#### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na saxofon                        | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

#### UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU HRA NA SAXOFON

##### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- popíše nástroj (jeho části a funkce) a dokáže ho bez problémů sestavit
- utváří si elementární návyky při hře (správný postoj, držení, tvoření tónu, dýchání)
- hraje jedno duchá prstová a dechová cvičení
- zvládne hru v rozsahu podle schopností ve volných tempech (tenuto, legato)
- zopakuje předebraný jednoduchý rytmický (melodický) model podle sluchu
- je schopen zahrát lidovou píseň (rozsah e1-g2)

### 1. ROČNÍK

---

Žák

- je seznámen s nástrojem, jeho historií, stavbou, laděním a jeho elementární údržbou
- zvládá základy správného dýchání a tvoření tónu v rozsahu e1-g2, dle možností do c3
- je schopen zahrát snadnou píseň, etudu, eventuálně přednesovou skladbičku s doprovodem
- získává představu znělého tónu

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- rozvíjí dále správné návyky při hře, věnuje pozornost uvolňování při hře, dýchání
- zvládá hru tenuto a legato, nasazení tónu jazykem a jeho ukončení
- prokazuje schopnosti orientace v notovém zápisu v dané rozsahu c1-c3
- pokouší se o jazzovou frázi, čtení lehkého notového zápisu
- studium durových stupnic a akordů v malém rozkladu
- je schopen zahrát drobné přednesové skladby s doprovodem i na veřejném vystoupení

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- rozvíjí hudební schopnosti (sluch, rytmus, hudební paměť, motoriku)
- pracuje na zdokonalení kultury tónu, elementární dynamice
- dbá na přesnou souhru prstů s jazykem
- ovládá tempová označení skladeb
- pěstuje hru z paměti (u skladeb odpovídající obtížnosti)
- rozvíjí hudebnost hrou snadných duet (i veřejně provedených)

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- osvojuje si správné návyky při domácím studiu (časový rozvrh, střídání hry a odpočinku)
- rozšiřuje hraný tónový rozsah c1-e3
- pečuje o správné rozvíjení nátiskových dovedností, kvality tónu v celém rozsahu a tónovou vyrovnanost (studium stupnic dur do 3# a 3b a příslušných akordů), rozvíjí schopnost číst a interpretovat jazzové frázování
- věnuje se nácviku přednesových skladeb z oblasti jazzu, popu i dalších žánrů
- zapojuje se do ansámblové hry (komorní seskupení, taneční orchestr)

### 5. ROČNÍK

---

Žák

- orientuje se v notovém zápisu v celém rozsahu (do e3)
- je schopen samostatného studia skladeb odpovídající technické úrovni
- rozvíjí výrazové schopnosti, hudebnost a technickou stránku hry
- je seznámen v základních obrysech s frázováním a výslovností v taneční, beatové a jazzové hudbě a s jeho rozdílnostmi (J. Hartmann: Studie, apod.)

- věnuje se dále hře z paměti
- bez potíží se orientuje ve hře složitějších rytmů

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- stabilizuje nátlakové návyky, vedení hudební fráze a její agogickou propracovanost
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu k veřejnému provedení
- je seznámen se základy transpozice (do C)
- studuje stupnice dur i moll do 4# a 4b s příslušnými akordy (velký rozklad) v artikulačních a rytmických obměnách
- pravidelně vystupuje na koncertech školy, eventuálně při jiných vhodných příležitostech
- učí se rozumět hudbě jejím častým poslechem

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- připravuje se na absolvování I. stupně (zvláště talentovaní žáci ke zkouškám na střední uměleckou školu)
- seznamuje se s kmenovým saxofonovým repertoárem (jazzové standardy atd.)
- je schopen porozumět dané skladbě a zařadit ji do stylového období
- obeznámí se se základy improvizace (dle schopností)
- vystoupí na veřejném absolventském koncertě buď sólově, nebo v ansámblu
- profiluje svoji další hudební orientaci

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- je schopen vést dialog s pedagogem o problémech interpretace dané skladby a utvořit si vlastní názor
- dle svých schopností ovládá elementární transpozici (pro potřeby orchestrální hry)
- erudovanější žák je schopen improvizace na dané téma

### II. ROČNÍK

---

Žák

- rozvíjí hru „z listu“ u obtížnějších skladeb
- je stabilním členem nějakého orchestru či souboru nebo provozuje komorní hru
- zabývá se i úpravou plátků

### III. ROČNÍK

---

Žák

- připravuje se na absolutorium II. stupně studia ZUŠ
- spolehlivě intonuje v celém rozsahu nástroje, umí se přiladit dle potřeby v ansámblu (dle schopností)
- je schopen samostatného studia
- vnáší do interpretace své vlastní nápady a intuici

#### IV. ROČNÍK

Žák

- *se orientuje v hudbě na základě poslechu a umí rozpoznat žánr a poznatky definovat*
- *vystoupí sólově na absolventském koncertě školy s vhodně zvoleným repertoárem*
- *mimořádně nadaný žák se připravuje k talentovým zkouškám na uměleckou školu vyššího typu*

#### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TRUBKU, BASKŘÍDLOVKU

##### CHARAKTERISTIKA

Žestové nástroje mají velké uplatnění prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické, symfonické, dechové i lidové hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě a samozřejmě i jako sólový nástroj.

Základním cílem výuky hry na žestové nástroje je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb, sluchové představivosti a vychovat z něj dobrého aktivního hráče, schopného samostatně pokračovat ve hře v některém zvoleném souboru nebo orchestru.

##### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na trubku                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

#### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

##### 1. ROČNÍK

Žák

- *získává základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)*
- *je seznámen se vznikem a vývojem nástroje, popisem jeho částí, z jeho zacházením a údržbou*
- *osvojuje si nenásilné vydechování do nátrubku, zaměřuje se na slabý tlak na rty a na délku výdechu*
- *učí se hře z paměti – lidové písně*

##### 2. ROČNÍK

Žák

- *dbá na kvalitu nasazení a kulturu tónu*
- *upevňuje brániční dýchání (vydržované tóny), kontroluje a dodržuje postoj při hře a správné návyky při držení nástroje*
- *osvojuje si rozsah od g - c2 (G – c1)*
- *seznamuje se s chromatickými postupy v rozsahu zvládnutých tónů*
- *podle schopností a fyzických dispozic zahraje jednoduchou skladbu z not nebo z paměti s doprovodem*

##### 3. ROČNÍK

Žák

- *rozvíjí hudební schopnosti (rytmus, sluch, hudební paměť), schopnost soustředění a pozornosti*
- *stále se zabývá dechovou technikou*
- *vytváří základy nátisku formou nácviku alikvotních cvičení*

- *upevňuje intonaci*
- *rozšiřuje hudební odstíny – crescendo a decrescendo*
- *věnuje se základům hry staccata*
- *osvojuje si tónový rozsah od g – e2 (G – e1)*
- *hraje stupnice a akordy s ohledem na rozsah zvládnutých tónů*

#### 4. ROČNÍK

Žák

- *stále dbá na vytváření nátisku s omezeným tlakem na rty*
- *snaží se o vybudování ušlechtilého tónu*
- *hraje jednoduché melodie podle sluchu z paměti*
- *snaží se kontrolovat intonační čistotu, předepsaný rytmus a dynamiku*
- *všechny hudební schopnosti rozvíjí v komorní hře, ve hře s jiným hudebním nástrojem a připravuje se na hru v orchestru*

#### 5. ROČNÍK

Žák

- *pomocí stupnic zkvalitňuje staccato, legato, zrychluje prstovou techniku podle svých schopností*
- *interpretuje přiměřeně obtížné skladby podle svých individuálních schopností*
- *se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupení*
- *osvojuje si tónový rozsah od g – g2 (od G – g1)*
- *je veden k pravidelnému veřejnému vystupování*

#### 6. ROČNÍK

Žák

- *využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu*
- *využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v rozsahu nástroje podle svých dovedností*
- *je schopný orientovat se ve hře z listu*
- *se učí posoudit svojí hru i hru svých spolužáků*
- *dokáže transponovat jednoduchá cvičení z c ladění do b ladění*
- *dokáže samostatně nastudovat party orchestrální nebo komorní hry*
- *ovládá durové, mollové stupnice a jejich tónické kvintakordy a septakordy*

#### 7. ROČNÍK

Žák

- *upevňuje dosavadní získané dovednosti a doplňuje dalšími znalostmi, aby byl schopen zahrát snadnější sólové skladby, orchestrální party v souborech nebo v orchestrech*
- *se seznamuje se základy násobného staccata*
- *musí získané dovednosti uplatňovat tak, aby mohly být dostatečným základem k tomu, aby mohl s úspěchem na ně navázat při studiu na 2.stupni ZUŠ*
- *nacvičuje elementární transpozici úměrně svým schopnostem*
- *klade důraz na kvalitu a zpěvnost tónu*
- *využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v běžném rozsahu nástroje*
- *interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností*
- *nacvičuje melodické ozdoby (trylek, obal, příraz)*
- *hraje stupnice a akordy pro technické zdokonalování*



### I. ROČNÍK

---

Žák

- *navazuje na I.stupeň a uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje*
- *stále pečuje a udržuje si nátlakovou připravenost*
- *rozvíjí prstovou techniku a dbá o její zdokonalení*
- *se pohotově orientuje při hře z listu a při nácviku transpozice*
- *studuje party komorní a orchestrální hry*
- *se zdokonaluje při studiu násobného staccata a intervalových cvičení*
- *pracuje v souborech různých žánrů – dle výběru*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru*
- *neustále dbá o dokonalou intonaci a rytmus*
- *se cvičí v pohotové hře z listu, neustále rozvíjí hudebnost, zdokonaluje se při nácviku násobného staccata*
- *využívá celého rozsahu nástroje a zdokonaluje se v jeho orientaci*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb*
- *samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu*
- *je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat*
- *se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb*

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru*
- *pokud možno samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj*
- *zaměřuje se na poslech vybraných nahrávek, které slouží k prohloubení přehledu o repertoáru a interpretaci*
- *se aktivně zapojuje do organizace koncertů a samostatně vyhledává příležitosti k vystupování i v jiných hudebních tělesech*
- *se zodpovědně připravuje k závěrečnému absolventskému vystoupení*

## STUDIJNÍ LITERATURA – HRA NA TRUBKU, BASKŘÍDLOVKU

### Školy a etudy: (výběr)

Ladislav Daniel: Škola hry na zobcovou flétnu  
 Iveta Hlavatá: Hrátka s flétnou, písničkami a pastelkami  
 Miloslav Procházka: Přípravná škola na trubku  
 Mladý kavalír  
 Mluvíci trumpeta  
 J.B.Arban: Všeobecná škola hry na trubku  
 M.Krčma a A.Vaigl: Škola hry na trubku  
 J.Kolář: Škola hry na trubku  
 R.Laurent, F.Bláha, J.B.Arban: Etudy pro trubku

### Přednesové skladby: (výběr)

M.Procházka: Přednesy ze školy Mladý kavalír  
 Album starých mistrů  
 M.Krčma, A.Vaigl: Instrukční skladby s doprovodem klavíru  
 Trombitamuzika – Editio muzika Budapest  
 Spielbuch für Trompete und Klavier 1.díl (výběr)  
 P.Fiala: Fanfáry a písničky (výběr)  
 J.Dvořáček: 5 malých trumpetových sol (výběr)  
 P.Blatný: Vyvolávání, Melancholické intermezzo, Kaleidoskop  
 V.Ščelokov: Dětský koncert  
 P.Baldassari: Sonata  
 J.B.Loeillet: Sonata in B  
 J.Laburda: Sonatina pro trubku a klavír  
 Don Luis Milán: Drei pavanen  
 E.Sachs: Concertino  
 J.K.J.Neruda: Koncert Es dur  
 J.Haydn: Koncert Es dur  
 M.Bártek: Dialog  
 M.Berdyjev: Koncert č.3  
 Für den Solisten – Trompete  
 J.Matys: Suíta  
 L.Kozderka: Dobrý start  
 M.Bártek: Daniela

J.G.Ropartz: Andante et Allegro  
 K.Sodomka: Sonatina jazzistica  
 Friebeald Grafe: Concert  
 P.J.Vejvanovský: Sonata Vespertina (pro 2 trubky)  
 P.J.Vejvanovský: Sonata A 4 g moll  
 B.Sedláček: Valse pittoresco  
 B.Martinů: Sonatina

### Přednesové skladby – komorní a souborová hra: (výběr)

Hudba staré Anglie pro žestě  
 J.I.Linek: Korunovační intrády  
 S.Jelínek: Od jara do zimy  
 B.Sedláček: Jede, jede  
 J.Němec: Deset trií  
 anonym: Gavotte  
 J.J.Fux: Bourrée  
 J.C.F.Fischer: Rigaudon  
 3 Spirituals – arr- Z.Bittmar  
 J.Pavel: Písně vánočního času  
 Barokní skladby pro 2 trubky  
 T.Susato: Renesanční tance  
 K.-P.Bruchmann: Music for Brass  
 A.Michna z Otradovic: Nebeští kavalérové  
 A.V.Michna: Ukolébavka  
 anonym: Mango Tango, Our Boys Will Shine,  
 O come All Ye Faithful  
 L.Němec: 6 skladeb pro dvě trubky  
 M.Bártek: Tři akvarely  
 M.Bártek: Vernisáž  
 J.Pezelius: Věžní hudba, Gigue  
 J.D.Zelenka: Jezdecké fanfáry  
 W.Schumann: Vier rhythmische Skizzen  
 P.Staněk: Summer Music  
 Traditional: Just A Closser Walk (arr. Joe Grain)  
 Beatles: směs (arr. M.Bártek)

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TROMBON

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, pístový trombon).

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na trombon                        | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

### 1. ROČNÍK

Žák

- dokáže popsat nástroj
- je seznámen se základy správného dýchání
- zvládá postoj a držení nástroje
- osvojuje si základy správného tvoření tónu
- umí zaintonovat na nátrubek různé výšky tónů
- hraje půlové a čtvrtkové noty v pohodlné dynamice (mf)
- zvládá tóny od F do C1
- zahraje stupnici F dur a B dur s kvintakordy

### 2. ROČNÍK

Žák

- je schopen lepší nátiskové pohyblivosti
- ovládá správné, bráničně-plicní dýchání
- je schopen hrát tenuto, legato a jejich kombinace
- zvládá tóny od F do F1 v základní dynamice
- vydržované tóny používá k posilování nátisku
- zahraje stupnice F, B, C, G dur s kvintakordy

### 3. ROČNÍK

Žák

- navazuje na látku z předešlých ročníků
- hraje a zvládá tóny od F do F1
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 # a do 4b
- zpevňuje nátisk vhodnými nátiskovými cvičeními, pokud možno s dynamikou
- kvalita a barva tónu by měla odpovídat povaze nástroje
- hraje crescendo a decrescendo
- zdokonalil snižcovou techniku, pomocí vhodně vybraných cvičení
- je schopen zahrát drobné skladby z paměti
- je schopen nastoupit do orchestru nebo souboru
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení

### 4. ROČNÍK

Žák

- je schopen hrát kvalitním tónem
- stále posiluje obličejové svaly, zná vhodná nátisková cvičení
- hraje skladby v rychlejším tempu
- zvládá tóny od F do G1
- posunul svoji snižcovou techniku hrou vhodných cvičení k vyšší dokonalosti
- je schopen zahrát složitější rytmus - synkopy
- ovládá tenuto, legato a staccato v různých dynamikách
- je seznámen s rozdíly notace v houslovém a basovém klíči
- hraje v orchestru nebo souboru

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- *orientuje se v basovém klíči*
- *je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly*
- *zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů*
- *je schopen zahrát písničku podle sluchu*
- *je schopen hrát crescendo a decrescendo*
- *zvládá tóny od F do G1*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *umí posoudit svůj výkon i výkony svých spolužáků*

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- *v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku*
- *důsledně hlídá intonaci a ladění*
- *rozumí hudební frázi*
- *zvládá tóny od F do Bb1*
- *hraje dominantní a zmenšené septakordy*
- *hraje kvalitním tónem*
- *je schopen hrát zpaměti*
- *je schopen zahrát melodii podle sluchu*
- *hraje tenuto, legato, staccato v rychlém tempu*
- *je schopen většího dynamického vyjádření – crescendo, decrescendo*

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *plynule navazuje na látku z minulého roku*
- *propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci*
- *zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu*
- *je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu*
- *interpretuje skladby různých stylů a žánrů*
- *aktivně se připravuje na svůj absolventský koncert*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *je schopen si vybrat skladbu, kterou by rád nastudoval*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *zajímá se o svůj nástroj, zná jeho literaturu*
- *hraje kvalitním tónem ve všech dynamikách*
- *je schopen navázat na látku I. stupně a to se zvýšenou výkonností – především technická způsobilost a rozsah nástroje by měl být stále posouván*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *je schopen vybírat si skladby*
- *hraje z listu i zpaměti*
- *rozlišuje artikulaci při tvoření tónů*
- *dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony svých spolužáků*

## II. ROČNÍK

---

Žák

- *navazuje na látku z předešlých ročníků*
- *seznamuje se s jinými žánry (např. jazz....)*
- *jeho hra disponuje všemi výrazovými prostředky, které se v předešlých ročnících naučil*
- *je schopen uplatnit své dovednosti podle svého přesvědčení*
- *vytváří si vlastní názor na studované skladby*
- *hraje z listu i z paměti*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *je schopen vybírat si skladby*

## III. ROČNÍK

---

Žák

- *navazuje na látku z předešlých ročníků*
- *jeho hra disponuje všemi výrazovými prostředky, které se v předešlých ročnících naučil*
- *je schopen uplatnit své dovednosti podle svého přesvědčení*
- *vytváří si vlastní názor na studované skladby*
- *hraje z listu i z paměti*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *je schopen vybírat si skladby*

## IV. ROČNÍK

---

Žák

- *navazuje na látku z předešlých ročníků*
- *seznamuje se s jinými žánry*
- *jeho hra disponuje všemi výrazovými prostředky, které se v předešlých ročnících naučil*
- *je schopen uplatnit své dovednosti podle svého přesvědčení*
- *vytváří si vlastní názor na studované skladby*
- *hraje z listu i z paměti*
- *hraje v orchestru nebo souboru*
- *je schopen vybírat si skladby*
- *aktivně se připravuje na svůj absolventský koncert*

---

### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA FAGOT

---

#### CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO ZAMĚŘENÍ

Fagot je dřevěný dechový nástroj velkého tónového rozsahu, má širokou paletu tónových barev a výrazových možností. Tento nástroj má bohatou a dlouhou historii. Vedle moderní literatury spadá těžiště tvorby především do doby baroka.

Hra na fagot klade značné nároky na fyzické a intelektuální dispozice žáka. Z těchto důvodů se na tento nástroj začíná zpravidla hrát až v pozdějším věku. Vhodným přípravným nástrojem je zobcová flétna nebo fagottino. Fagot svými rozměry, vahou, způsobem držení a náročností při dýchání je nástrojem fyzicky náročným. Dalším specifikem nástroje jsou poměrně náročné hmaty ve vyšších polohách a notace ve třech klíších – basovém, tenorovém a houslovém. To klade na žáka jak již zmíněné intelektuální, tak motorické nároky. Ačkoliv na základních uměleckých školách není fagot příliš rozšířený, má svou nezastupitelnou úlohu v komorních souborech a dechových či symfonických orchestrech.

## UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na fagot                          | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1-2 | 1-2 | 1-2 | 1-2 | 1-2        | 1-2  | 1-2   | 1-2  |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA FAGOT

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák

- seznamuje se s nástrojem, dokáže ho správně popsat
- umí samostatně sestavit a rozložit nástroj
- pravidelně pečuje o fagot i strojky, ovládá základní hygienické návyky
- seznamuje se s basovým klíčem
- zvládá jednoduché písničky z paměti

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- v rozsahu svých schopností využívá znalosti z hudební nauky
- má správné držení nástroje a postoj při hře
- hraje s jistotou v tónovém rozsahu F-f
- snaží se zapojit bránici při dýchání a udržet správný nátisk
- čte a hraje noty v basovém klíči (min. v rámci svého tónového rozsahu)
- vytváří si základní pracovní návyky (pravidelnost cvičení, hra vydržovaných tónů)
- hraje legato a portamento

#### 2. ROČNÍK

Žák

- zlepšuje postoj, dýchání a nátisk
- zvládá hru v rychlejším tempu
- hraje v tónovém rozsahu C-b
- rozlišuje hru minimálně ve dvou dynamikách (p-f)
- bezpečně čte a hraje noty v basovém klíči
- hraje portamento, legato, staccato
- má zvukovou představu, vnímá kvalitu tónu a nasazení

#### 3. ROČNÍK

Žák

- upevňuje správný nátisk a pracovní návyky
- zlepšuje své dynamické a výrazové schopnosti
- prohlubuje dech
- hraje v tónovém rozsahu B1-e1
- zvládá rytmicky náročnější skladby

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá své znalosti a dovednosti z hudební nauky a z předchozího studia*
- *prohlubuje dech, kultivuje tón*
- *dolaďuje intonačně labilní tóny*
- *zlepšuje své dynamické i výrazové možnosti*
- *hraje v různých artikulacích*
- *zvládá jednoduchou hru z listu v basovém klíči*

#### 5. ROČNÍK

---

Žák

- *má ustálený nátisk*
- *rozpozná skladby různých slohových období a dokáže v nich samostatně řešit interpretační a technické problémy*
- *zahraje jednoduché melodické ozdoby*
- *je schopný hrát z listu*
- *zná běžné trylkovací a pomocné hmaty*
- *zvládá a používá brániční dýchání*
- *disponuje širokým výrazovým a dynamickým projevem*
- *hraje v tónovém rozsahu B1-b1*

#### 6. ROČNÍK

---

Žák

- *hraje kultivovaným tónem*
- *dovede vyjádřit hrou různé nálady skladby*
- *orientuje se v tenorovém a houslovém klíči*
- *používá různé artikulace*
- *dolaďuje intonačně labilní tóny*
- *hraje v tónovém rozsahu B1-c2*
- *aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry*

#### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá své znalosti a dovednosti z hudební nauky a předchozího studia a dále je rozvíjí*
- *má široké dynamické a výrazové možnosti*
- *hraje v různých artikulacích s ohledem na charakter a požadavky skladby*
- *pozná slohové období skladby*
- *ovládá základní úpravu fagotových strojků*
- *zvládá hru komplikovanějších rytmů*
- *využívá hry legato i ve větších intervalových skocích*

### ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

#### I. ROČNÍK

---

Žák

- *zlepšuje postoj, dýchání, nátisk, postavení rukou*
- *pracuje na výdrži nátisku a koncentrace*

- hraje chromaticky v rozsahu B1-c2
- dokáže se orientovat v tenorovém klíči

## II. ROČNÍK

Žák

- zlepšuje své dynamické a výrazové možnosti
- umí náležitě vystoupit na veřejnosti (koncertě) a patřičně se zde chovat
- hraje technicky náročnější skladby

## III. ROČNÍK

Žák

- zvládá technicky náročné spoje přes oktávu
- ovládá hru z listu, což mu umožňuje hrát v symfonickém orchestru
- je schopen přednést z paměti delší celek, díky čemuž je schopen lépe provést dynamické a výrazové prvky

## IV. ROČNÍK

Žák

- využívá své znalosti získané z předchozího studia a rozvíjí je
- hraje stupnice přes tři oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty
- upraví si strojek podle své potřeby
- vnímá kvalitu tónu
- má přehled o stěžejním repertoáru a interpretech na fagot
- bezpečně hraje z basového, tenorového i houslového klíče
- uplatňuje se v komorní a souborové hře
- samostatně studuje náročnější skladby
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BICÍ NÁSTROJE

### CHARAKTERISTIKA

Bicí nástroje jsou specifický studijní obor zahrnující celou škálu hudebních nástrojů. Během svého studia se žák ZUŠ Popelka setká s bicí soupravou, tamburínou, trianglem, congy, tympány, xylofonem a dalšími nástroji. Díky této šíři zaměření mají žáci ZUŠ možnost uplatnění jak v hudbě umělecké (symfonický orchestr), tak nonumělecké (kapela, big band). Žák si během studia osvojuje techniku hry, získává rozhled a hudební cítění.

### UČEBNÍ PLÁN

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Hra na bicí nástroje                  | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní, souborová a orchestrální hra |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |



## 1. ROČNÍK

---

Žák

- *dodržuje správné sezení za bicími*
- *vhodně drží paličky*
- *při hraní používá správný náprah a úder na malý buben*
- *je schopen zahrát jednoduchý rytmus na soupravu (HH, MB, VB)*
- *čte základní rytmické hodnoty ve dvou, tří a čtyřčtvrtovém taktu*
- *dokáže pojmenovat jednotlivé komponenty bicí soupravy*
- *je schopen zopakovat tleskaný rytmus v osminových hodnotách*

## 2. ROČNÍK

---

Žák

- *při hře na malý buben rozlišuje základní dynamické rozdíly*
- *do hry na malý buben zapojuje akcenty*
- *zvládá číst a hrát šestnáctinové noty a pomlky*
- *orientuje se v notovém partu s repetícemi*
- *rytmus na soupravu obohacuje o základní breaky za použití tomů a zakončením úderem na crash*
- *je schopen hrát ve skupině s dalšími hráči*
- *zvládá zopakovat zatleskaný rytmus v šestnáctinových hodnotách*
- *vystupuje sólově na přehrávkách třídy*
- *zná pravidla pro klasický rukoklad*

## 3. ROČNÍK

---

Žák

- *zvládá správný nácvik víru*
- *je schopen doprovodit písně 3 základních hudebních stylů*
- *zvládá číst a hrát trioly*
- *do hry na soupravu zapojuje ride*
- *je schopen samostatně vymyslet a doprovodit písně základními rytmy*
- *zahraje breaky kombinující šestnáctinové, osminové a čtvrtkové noty*
- *dokáže se orientovat v běžných osminových taktech*
- *zvládá šlapat hi-hat ve čtvrtkových hodnotách při hře etud na mb*
- *zná stručnou historii bicích nástrojů*
- *zvládá zopakovat zatleskaný rytmus v triolových hodnotách*
- *ovládá hru o ráfek*

## 4. ROČNÍK

---

Žák

- *dokáže se držet metronomem udávaného tempa*
- *zahraje příraz od levé i pravé ruky*
- *v eutdách na mb zahraje kombinace osminových a triolových not*
- *zvládá základní swingový doprovod*
- *je schopen sestavit vlastní rytmus a break a doprovodit jimi jednoduchou skladbu*
- *zvládá zahrát vír*
- *ovládá základy hry na tamburínu, triangl, velký buben*
- *rozumí čtyř a osmitaktové frázi, zvládá je oddělovat breakem a crashem*
- *dokáže systematicky rozdělit etudu a samostatně ji nastudovat*

- vystupuje v souboru více hráčů

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje vír v různých rychlostech a dynamických odstíněních
- ovládá základy hry na xylofon
- dokáže hrát s náhrávkou
- doprovod písni obohacuje o triolové breaky
- do hry swingového doprovodu zapojuje synkopy
- v etudách na mb zahraje kombinace osminových, triolových, šestnáctinových not
- má povědomí o hudebním dění v oboru
- je schopen vysvětlit pojmy refrén, sloka, mezihra, bridge, předehra dohra aj.
- orientuje se ve složitějších strukturách (Da Capo, Coda, Trio, primavolta apod. )

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- zahraje na malý buben vír v různých rytmických hodnotách
- ovládá základy hry na tympány
- je schopen sestavit rytmus podle basové linky
- při hře breaků využívá akcenty
- v etudách na mb zahraje kombinace osminových, triolových, šestnáctinových a sextolových not i pomlk
- rozumí a dokáže hrát v dynamice od fff po ppp
- zahraje dvojitý příraz
- zvládá základní polyrytmické útvary
- ovládá techniku „rimshot“

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá základy tympánového víru
- dokáže samostatně nastavit bicí soupravu pro pohodlnou hru
- dokáže doprovodit píseň z listu s náhrávkou
- při hraní doprovodu používá „ghost notes“, akcenty na HH a ride
- při hře breaků kombinuje údery do celé soupravy
- je schopen hrát etudy na mb ve skládaných (tj. lichých) taktech
- je schopen sestavit krátké improvizované sólo
- zvládá číst a hrát kvintoly, septoly
- při hře na velký buben používá dvojšlap
- Zná stručnou historii bicích soupravy
- dokáže dopsat klasický rukoklad i ve složitějších případech (např. přírazy)

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- dokáže naladit soupravu bicích nástrojů
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- je schopen zahrát trojitý a čtverný příraz
- zvládá nácvik moellerovy techniky
- dokáže vyjádřit vlastní názor na danou skladbu a její interpretaci

- *žák dokáže sestavit sólo na soupravu bicích nástrojů*

## II. ROČNÍK

Žák

- *ovládá nácvik prstové techniky*
- *ovládá nácvik dvojitých úderů*
- *je schopen nastudovat nazpaměť doprovodný part skladby*
- *rozumí osmi, šestnácti a dvanáctitaktové frázi a dokáže ji oddělit breaky či změnou rytmu*
- *pracuje se zvukem nástrojů (např. hra na ride o pupek)*
- *ovládá přísně střídavý rukoklad v obvyklých rytmických útvarech*

## III. ROČNÍK

Žák

- *ovládá jednu z technik pro rychlou hru nohou*
- *ovládá základy hry metličkami*
- *dokáže vhodně zvolit doprovod dle žánru skladby*
- *dokáže samostatně nastudovat a z paměti přednést doprovodný part obtížnější formy*
- *ovládá přísně střídavý rukoklad ve složitějších rytmických útvarech*
- *dokáže vymyslet rytmus na základě basové linky či kytarového riffu v nahrávce písně*

## IV. ROČNÍK

Žák

- *dokáže z nahrávky samostatně vypsát part bicích*
- *žák zvládne zaimprovizovat na danou skladbu bez notového zápisu*
- *zvládá aktivně reagovat na dění v píničce vhodnými výrazovými prostředky*
- *ovládá hru dvojitých úderů*
- *ovládá prstovou techniku*
- *Byl seznámem s rudimenty a jejich úlohou ve hře*
- *Projevuje zájem o hudbu*
- *Má zkušenost s koncertováním i na mimoškolních akcích*
- *žák dokáže zaimprovizovat sólo na bicí soupravu*

## STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV

### CHARAKTERISTIKA

Zpěv zahrnuje širokou oblast hudby, založenou především na hlasovém projevu lidského jedince. Z historie je známo, že prvním hudebním zvukem byl právě zpěv. Jde o nejpřirozenější lidské hudební vyjádření, které dokáže postihnout emocionální citění.

### UČEBNÍ PLÁN:

|               | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|               | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Sólový zpěv   | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Hudební nauka | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| Komorní zpěv  | 1*        | 1*  | 1*  | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

\*poznámka: nepovinný předmět

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

---

Žák

- *dbá na správné držení těla*
- *dbá na správné dýchání*
- *ovládá jednoduchá intonační cvičení*
- *zaspívá píseň z paměti*

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

---

#### 1. ROČNÍK

---

Žák

- *využije získaných dovedností z přípravného ročníku (správné držení těla, brániční dýchání)*
- *ovládá jednoduchá intonační a rytmická cvičení*
- *zaspívá píseň ve střední hlasové poloze z paměti*
- *připravuje se na pěvecký výkon před publikem*

#### 2. ROČNÍK

---

Žák

- *dbá na správné držení těla a brániční dýchání*
- *dbá na artikulaci podle svých fyziologických možností, čistě intonuje a ovládá základní rytmické prvky*
- *zaspívá z paměti lidovou píseň s jednoduchým doprovodem*
- *vyjádří vlastním slovem obsah a náladu písně*
- *předvede nacvičené skladby před publikem*

#### 3. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá základní pěvecké návyky a dovednosti (správné a uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání)*
- *pracuje na osvojení základních technických dovedností (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, správná artikulace, má povědomí o pěveckém legatu)*
- *ovládá pokročilejší intonační a technická cvičení*
- *uplatňuje základní dynamické cítění (p a mf) v nastudovaných skladbách a výraz - přiměřeně svým schopnostem*
- *zpívá nastudované písně z paměti, s doprovodem*
- *zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem*
- *má zkušenosti s veřejným vystoupením*

#### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá základní pěvecké návyky a dovednosti (držení těla, pracuje na zdokonalení klidného a hlubokého dýchání na bránici)*
- *prohlubuje dovednosti základních technických prvků (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, srozumitelná artikulace)*
- *ovládá složitější technická cvičení, pracuje na pěveckém legatu, srovnání vokálů, rozvíjení hlasového rozsahu*
- *uplatňuje elementární dynamické a výrazové prostředky na základě porozumění textu*
- *zaspívá z paměti lidové a umělé písně podle svých možností a hlasového rozsahu*

- působí ve sboru nebo se účastní nácviku komorních skladeb

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti (držení těla, klidný a hluboký dech)
- osvojuje si a prohlubuje své technické dovednosti (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, srozumitelná artikulace, legato, srovnání vokálů, pracuje na rozšíření (vyrovnávání) hlasového rozsahu)
- ovládá technická cvičení v rámci možností svého hlasového rozsahu, staccato, legato
- používá dynamické prostředky – p, mf, f, crescendo, decrescendo
- ovládá správné frázování
- zazpívá lidové a umělé písně z paměti s výrazem přiměřeným svému věku a temperamentu
- působí ve sboru nebo se účastní nácviku komorních skladeb

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti (držení těla, ovládání dechu a dechových cvičení)
- neustále zlepšuje své technické dovednosti (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, srozumitelná artikulace, legato, pracuje na rozšíření (vyrovnávání) hlasového rozsahu)
- ovládá pokročilá technická cvičení v rozsahu až oktávy
- využívá výrazové a dynamické prvky ve skladbách v rámci individuality žáka
- působí ve sboru nebo se účastní nácviku komorních skladeb
- zazpívá jednoduchý dvojhlas
- zpívá nastudované písně z paměti, s doprovodem
- seznamuje se s domácím i světovým repertoárem

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá pěvecké návyky a dovednosti (držení těla, technika dechu)
- ovládá technické prvky (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, správná artikulace, pěvecké legato)
- ovládá technická cvičení v celém svém rozsahu, vyrovnané hlasové rejstříky
- uplatňuje dynamické citění v nastudovaných skladbách
- ovládá hudební frázování a kantilénu
- využívá výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- zpívá nastudované písně z paměti, s doprovodem
- zpívá lidové a umělé písně, zvládá repertoár světové i domácí pěvecké literatury
- ukončí studium I. stupně absolventským vystoupením

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- využívá pěvecké návyky a dovednosti získané během studia prvního stupně
- zdokonaluje pěveckou techniku (měkké nasazení tónu shora, čistá intonace, správná artikulace, pěvecké legato)
- ve zpěvu se zaměřuje podle svých schopností a preferencí
- interpretuje skladby i v originálním jazyce
- v nonartificiální hudbě se seznamuje se zpěvem na mikrofon

## II. ROČNÍK

---

Žák

- *uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti*
- *pracuje na pěvecké technice (tvoření tónu, vyrovnanost vokálů, legato, kantiléna)*
- *zpívá skladby v českém i cizím jazyce*
- *studuje pěveckou literaturu domácí i světové tvorby dle vlastního zájmu a doporučení pedagoga*
- *dokáže zhodnotit svůj vlastní výkon i výkony svých spolužáků či jiných interpretů*

## III. ROČNÍK

---

Žák

- *prohlubuje dovednost pěvecké techniky (vyrovnanost rejstříků a vokálů, správné tvoření tónů a frázování)*
- *zajímá se o interpretaci skladeb a inspiruje se známými pěveckými osobnostmi*
- *profiluje se podle svého zájmu a preferencí*
- *interpretuje skladby světové i domácí v českém i originálním jazyce*

## IV. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá pěvecké návyky a dovednosti (pěvecký postoj, uvědomělá práce s dechem)*
- *ovládá technické prvky (nasazení tónu, vyrovnanost vokálů, legato, kantiléna, správná artikulace)*
- *ovládá technická cvičení v celém svém rozsahu, vyrovnané hlasové rejstříky*
- *dokáže správně interpretovat nastudované skladby (výraz, dynamika, fráze, styl, žánr)*
- *dokáže se orientovat v hudebním zápise i textu a zároveň zhodnotit pěvecký výkon svůj i jiných interpretů*
- *ukončí studium na ZUŠ veřejným vystoupením*

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANSÁMBLOVÝ ZPĚV

---

Výraz ansámbl znamená spolu, společně. V oblasti vokální hudby se jako ansámbl označuje vícehlasý zpěv (duo, trio, kvartet, kvintet atd.), zároveň také prezentace vokálního díla (např. opery atd.). Výuka ansámblového zpěvu postupuje zpravidla od nejjednoduššího komorního uskupení.

### **Formy ansámblového zpěvu:**

Komorní zpěv

Sborový zpěv

Operní, operetní a muzikálový zpěv

## OČEKÁVANÉ VÝSTUPY I. STUPNĚ ZÁKLADNÍHO STUDIA

---

Žák

- *čistě intonuje svůj part ve vícehlase*
- *orientuje se ve struktuře vícehlasé partitury*
- *dokáže se přizpůsobit pěveckému tělesu*
- *vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci vícehlasé skladby*
- *vnímá celkovou harmonii*
- *reaguje na pokyny dirigenta*

Žák

- čistě intonuje svůj part v náročnějších vícehlasých skladbách (a capella a skladby s instrumentálním doprovodem)
- orientuje se ve struktuře vícehlasé partitury
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci vícehlasé skladby
- vnímá celkovou harmonii
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními
- reaguje na pokyny dirigenta

### STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SKLADBA

#### UČEBNÍ PLÁN

|                                              | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|----------------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                              | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| <b>Skladba</b>                               | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| <b>Hudební nauka</b>                         | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   |     |     |            |      |       |      |
| <b>Komorní, souborová a orchestrální hra</b> |           |     |     | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

#### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU SKLADBA

### ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

#### 1. ROČNÍK

Žák

- jednoduše sluchově analyzuje základní melodicko-rytmické úseky
- vyjadřuje emoce pomocí tónů
- zhudebňuje kratší texty

#### 2. ROČNÍK

Žák

- pomocí improvizace vyjadřuje své hudební nápady a myšlenky
- rozvíjí své sluchové schopnosti a využívá je
- zaznamenává vlastní hudební nápady do notového záznamu

#### 3. ROČNÍK

Žák

- chápe základní harmonické funkce TSD a využívá je
- rozlišuje nálady v hudbě
- využívá svých dosud získaných vědomostí při tvorbě skladbiček

#### 4. ROČNÍK

Žák

- využívá znalostí z oblasti hudební teorie ve své tvorbě
- tvoří vlastní hudební motivy, melodie a rytmické útvary – motivická práce
- rozšiřuje své improvizáční schopnosti

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá náměty pro svoji tvorbu*
- *využívá dosud získané poznatky a dovednosti z oblasti harmonie a hudebních forem*
- *pracuje s dynamikou a kontrastem*

## 6. ROČNÍK

---

Žák

- *zná základy akordických značek*
- *rozšiřuje své znalosti v oblasti sluchové analýzy*
- *využívá další nástroje*
- *vyjadřuje různé hudební nálady*

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *komponuje přiměřeně rozsáhlé skladby, kde využívá dosud získané poznatky z oblasti hudební teorie*
- *analyzuje skladby přiměřené jeho schopnostem a dovednostem*
- *komponuje skladby pro více nástrojů či hlasů*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *pracuje na rozvíjení své fantazie*
- *rozvíjí improvizaci*
- *využívá svého citění pro ztvárnění rozdílných nálad*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *zná rozdíly mezi hudebními styly a komponuje jednoduché skladby*
- *zhudebňuje náročnější texty*
- *hodnotí vlastní dílo*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *improvizuje v různých hudebních stylech*
- *jednoduše analyzuje skladby*
- *rozdílně ztvárňuje hudební myšlenku*
- *zná základy dostupných notačních programů*

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *vytvoří absolventskou práci přiměřenou svým schopnostem a dovednostem*
- *zvládá kompozice pro větší obsazení*
- *pomáhá interpretům s nastudováním jeho skladeb*



- používá své znalosti v oblasti základů instrumentace
- uzavře ročník absolventským projektem, veřejnou produkcí

---

## UČEBNÍ OSNOVY SPOLEČNÉHO PŘEDMĚT HUDEBNÍ VÝCHOVA

Během výuky se opíráme tyto principy:

- Využíváme sluchová cvičení, intonační cvičení a rytmická cvičení.
- Poslechem vybraných materiálů získává žák základní orientaci v hudební literatuře.
- Podporujeme hudební představivost (zaznamenávání, zazpívání jednoduchých notových zápisů).
- Motivujeme děti k aktivnímu poslechu hudby.
- Podporujeme k vlastnímu názoru na hudbu.
- Vedeme děti k tvořivému přístupu k hudbě.

### 1. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá délky not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- ovládá čtení a psaní not v houslovém klíči v rozsahu c1 – g2
- chápe funkci křížku, béčka a odrážky
- zná dynamická znaménka: p, mf, f, crescendo, diminuendo, staccato, legato
- zná hudební značky: prima volta, seconda volta, D.C. al Fine, repetice
- ovládá znalost durové stupnice C – DUR a mollové stupnice a – moll (stavba stupnice, akord, půltóny, dur/moll tetrachord)

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- ovládá čtení a psaní not v houslovém klíči v rozsahu g – c3
- ovládá čtení a psaní not v basovém klíči v rozsahu c – c1
- chápe význam noty s tečkou, pomlky s tečkou
- umí vyjmenovat postup křížků a béček, zná posuvku dvojkřížek a dvojbéčko
- umí určit stupně stupnice, hlavní stupně (T, S, D)
- zná dur/moll kvintakord a jeho obraty (bez intervalů)
- zná pojmy: accelerando, ritardando, allegro, moderato, lento
- zná hudební značky: akcent, koruna
- dovede pojmenovat jednotlivé skupiny hudebních nástrojů
- dovede rozlišit pěvecké hlasy (4 základní)
- zná všechny běžné druhy taktů (2/4, 3/4, 4/4)

### 3. ROČNÍK

---

Žák

- má celkovou znalost intervalů (prima – oktáva)
- dovede vytvořit kvintakord a jeho obraty (pojmenování pomocí intervalů)
- s použitím hlavních stupňů stupnice (T, S, D) vytvoří jednoduchý doprovod k písni
- ovládá tvoření všech durových a mollových stupnic pomocí kvintového kruhu
- ovládá označení: synkopa, duola, triola, předtaktí
- chápe pojem enharmonická záměna

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- zná mollové stupnice (aiolská, harmonická, melodická)

- orientuje se v jednoduchých hudebních formách - písňová forma, variace, rondo
- zaznamená, zazpívá jednoduchý notový zápis
- chápe pojem transpozice, transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny

## 5. ROČNÍK

---

Žák

- seznámí se s kompletním přehledem dějin hudby
- chápe souvislosti vývoje hudby a orientuje se v jejích druzích, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách

### UČEBNÍ OSNOVY SPOLEČNÉHO PŘEDMĚTU KOMORNÍ, SOUBOROVÁ A ORCHESTRÁLNÍ HRA

---

Předmět je realizován v různých seskupeních odpovídajících možnostem žáka a školy (komorní soubory, orchestry školy).

#### OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY I. STUPNĚ

---

Žák

- má odpovědnost ke kolektivu
- v nastudovaných skladbách využívá své dovednosti a znalosti
- hraje repertoár, který odpovídá jeho dovednostem a schopnostem (začíná s lehkými skladbami, které mu dovolí vnímat hru okolních hráčů, postupně přechází na skladby těžší)
- dokáže vnímat sluchem harmonii a jí podřizovat intonaci (slyší akordy)
- je schopen hrát stejné konce tónů a frází
- reaguje na změny tempa ve skladbách, zpomalování v závěrech
- má osvojeny zásady chování na pódiu, příchod, ladění, příprava not, začátek hry
- uplatňuje základní návyky získané v individuálních hodinách
- si zvyká na souhru nejprve při studiu jednodušších skladeb, především co se týče intonace a rytmu
- se učí pohotovosti při čtení notového zápisu
- si zvyká dbát pokynů dirigenta a reagovat na ně

#### OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY II. STUPNĚ

---

Žák

- zvládá vyšší technické nároky
- používá širší škálu výrazových prostředků při provedení náročnějších skladeb
- pravidelně na zkouškách využívá tónovou kulturu – rozšiřování použití dynamiky
- rychlé skladby hraje v originálním tempu
- posunuje obtížnost jak technickou – tak výrazovou
- cítí charakter hudby rozdílných hudebních epoch, frázování
- nastuduje technické pasáže jednotlivých skladeb buď v samostatném studiu nebo v hodině individuální výuky
- se učí připravenosti na jednotlivé zkoušky (rozehrání před zkouškou)
- novou skladbu procvičí nejprve po částech v sekcích v pomalém tempu a po zvládnutí nastuduje skladbu s celým souborem

### UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU KLAVÍRNÍ DÍLNA

---

Žák

- vytvoří podle svých schopností a dovedností klavírní doprovod k lidové a k jednodušší populární písni tak, aby odpovídal charakteru písně
- dokáže číst základní akordické značky

- *je schopen předvést nacvičenou skladbu, která odpovídá jeho schopnostem a dovednostem, před publikem a před ostatními žáky v kolektivu*
- *soustředěně vnímá výkon hrajících žáků a dokáže ho v rámci svých schopností hodnotit*
- *je schopen přijmout konstruktivní kritiku od učitelů i ostatních žáků*
- *dokáže soustředěně vnímat znějící hudbu a v rámci svých schopností ji umí popsat a hodnotit*
- *ví, jak se chovat na koncertě*
- *má základní přehled o klavírní literatuře a jejích autorech (světových i českých)*
- *má základní znalosti o klávesových nástrojích*
- *je schopen elementární improvizace na klavíru*
- *při doprovázení sólisty či při komorní hře si uvědomuje svého (své) spoluhráče, snaží se s nimi souznít*
- *dokáže zahrát z listu part přiměřený jeho klavírním schopnostem a dovednostem*
- *naváže nové sociální vazby se spolužáky v kolektivu klavírní dílny*
- *je otevřen novým možnostem, jak dále získávat dovednosti v klavírní hře, je otevřen vlastnímu samostudiu*

## CHARAKTERISTIKA OBORU

Taneční obor podchycuje a rozvíjí taneční a pohybové nadání dětí. Probouzením smyslu pro krásu tance a harmonii pohybu spolu s rozvíjením tvůrčích schopností prohlubuje taneční výchova duševní život člověka a ovlivňuje utváření jeho hlubších vztahů k životu i jeho okolí.

Tanec je jako neverbální vyjadřovací prostředek projevem rozmanitým, mnohotvárným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně však má přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu.

V souladu s těmito požadavky rozvíjí taneční obor správné držení těla a pohybovou techniku žáků a současně pěstuje jeho vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové cítění, tvořivost. Po celou dobu studia se kromě zvládnutí technických dovedností klade důraz na tvořivost a kreativitu žáka. Studium je zakončeno jak v I. stupni, tak v II. stupni absolventským vystoupením.

## PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

## UČEBNÍ PLÁN A – DVOULETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

|                           | 1. ročník | 2. ročník |
|---------------------------|-----------|-----------|
| Přípravná taneční výchova | 1,5       | 1,5       |

## UČEBNÍ PLÁN B – JEDNOLETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

|                           | 1. ročník |
|---------------------------|-----------|
| Přípravná taneční výchova | 1,5       |

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝCHOVA

## 1. ROČNÍK

Žák

- předvede základní cvičební polohy
- předvede stoj v l.p.p., stoj na pološpičkách v l.p.p., podřep v l.p.p.
- předvede chůzi a běh v prostoru
- zatančí jednoduchou taneční etudu
- předvede lezení ve vzporu, plížení

## 2. ROČNÍK

Žák

- předvede základní cvičební polohy a dokáže je pojmenovat
- předvede stoj v l.p.mírně vytočené
- předvede přirozenou chůzi a běh, chůzi na pološpičkách a na patách, dvojposkočný krok
- dokáže se pohybovat ve volném zástupu
- zatančí jednoduchou společnou taneční skladbu
- předvede rovné převaly

## UČEBNÍ PLÁN ZÁKLADNÍHO STUDIA I. A II. STUPNĚ

|                   | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|-------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                   | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Taneční průprava  | 1,5       | 1,5 |     |     |     |     |     |            |      |       |      |
| Taneční technika  |           |     | 2   | 2   | 2   | 2   | 2   | 2          | 2    | 2     | 2    |
| Taneční praxe     | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |
| Souborová práce * | 2         | 2   | 2   | 2   | 2   | 2   | 2   | 2          | 2    | 2     | 2    |
| Sborový zpěv *    | 1         | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   | 1          | 1    | 1     | 1    |

\* nepovinný předmět

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TANEČNÍ PRŮPRAVA

## 1. ROČNÍK

Žák

- předvede jednoduché cviky v přízemních cvičebních polohách
- předvede přirozenou chůzi a běh, chůzi na relevé, chůzi sunnou, běh s přednožováním pokrčmo
- dokáže se pohybovat ve vázaném zástupu, v kruhu
- rozlišuje pohybem tempo pomalu, rychle
- předvede rovné a sbalené převaly, kolébku, stoj na lopatkách
- jednoduchým způsobem zhodnotí výkon spolužáků

## 2. ROČNÍK

Žák

- předvede jednoduché cviky v základních cvičebních polohách a ve stoji
- předvede chůzi v demi--plié, taneční běh, jednoduché poskoky
- dokáže se pohybovat v řadě, ve dvojici, ve skupině
- rozliší pohybem zrychlení a zpomalení v hudbě, dynamiku slabě a silně
- předvede převaly s jednou dolní končetinou pokrčenou, kotoul vpřed
- hodnotí výkon spolužáků a také svůj výkon

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TANEČNÍ TECHNIKA

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

## 3. ROČNÍK

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

## KLASICKÁ TECHNIKA

- předvede O. - 3.pozici horních končetin
- předvede I. p. a II.p. dolních končetin – paralelní i vytočenou
- předvede správné držení těla v lehu na zádech a v této pozici zvládne úklon trupu
- předvede v postavení u tyče relevé – abaisée, záklon trupu, battement tendu a jeté de coté, paralelní výskoky v I. A II.pozici
- předvede na volnosti port de bras dle pokynů učitele a ztvární vlastní poklonu

## SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede v lehu na zemi nádech, výdech*
- *předvede sed zkřížmo se správným držením těla*
- *předvede taneční chůzi a běh*
- *předvede základní taneční kroky (poskok, přísun a cval)*
- *předvede vazbu převalů a kotoul vpřed a vzad*
- *improvizace - pohybově ztvární konkrétní věci, které dobře zná*

## LIDOVÝ TANEC

- *předvede pérování v I., II., IV. pozici ve 2/4 taktu a v I. pozici ve ¾ taktu*
- *předvede ve všech pozicích (I., II., IV) přenesení váhy z pat a pološpičky a zpět bez demi--plié (dále „kolébka“)*
- *předvede zasazení paží v bok*
- *předvede chůzi hladkou, pérovanou, krok dvojposkočný, poskočný, skočnou v postupu vpřed a vzad, krok přísunný bočně, krok patošpičkový bez poskoku na místě, krok přeměnný stranou*
- *zatančí minimálně jeden jednoduchý lidový tanec s využitím chůze, běhu, dvojposkočného kroku*
- *účelně využívá prostor při práci ve skupině, při tanci udrží s ostatními kruh, který situuje do středu tanečního sálu*

## 4. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

### KLASICKÁ TECHNIKA

- *předvede I. p. - III.p. dolních končetin –vytočené*
- *předvede správné držení těla ve stoji u tyče*
- *předvede v lehu na zemi vytočení dolních končetin v kyčelním kloubu s propnutým i flexovaným nártem*
- *předvede v postavení u tyče relevé – abaissée, demi-plié, záklon trupu, úklon, předklon, přenášení váhy, battement tendu a jeté, soutenu en croix, temps levé sauté v I. a II.pozici vytočené*
- *předvede na volnosti 1.a 3.port de bras a chlapeckou poklonu*

## SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede v lehu na zádech základní kontrakci s nádechem a výdechem při pokrčených dolních končetinách, švihy dolními končetinami*
- *předvede zaoblení a prohnutí páteře, izolaci hlavy a ramen v sedu na patách*
- *předvede propnutí a flexi nártů v sedu se správným držením těla*
- *předvede jednoduchý překážkový sed*
- *předvede výskoky na místě s otáčením o ¼ a ½ kruhu*
- *předvede skok do dálky s propnutou a skrčenou kročnou končetinou*
- *předvede stoj na lopatkách s oporou paží a most z lehu na zádech*
- *improvizace - pohybově ztvární pohádkové bytosti*

## LIDOVÝ TANEC

- *předvede vazbu pérování v I., II., IV. pozici ve 2/4 taktu a pérování ve ¾ taktu s úkroky stranou*
- *předvede kolébku ve všech pozicích (I., II., IV) s demi---plié*
- *předvede zasazení paží v bok přes mírné upažení*
- *předvede chůzi a běh v demi-plié, vyšlapávanou sousedskou, mazuru na 1 krok, krok dvojposkočný, poskočný, polkový krok v postupu vpřed a vzad, skočnou s obraty o ¼ kruhu vpravo a přeměnný krok v postupu vpřed a vzad, zátočku za dlouhé ruce*
- *zatančí minimálně dva lidové tance s využitím naučených kroků*
- *zatančí v kruhu, zástupu volném i vázaném, ve volné skupině*

## 5. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

### KLASICKÁ TECHNIKA

- předvede 5. p. horních končetin
- předvede IV. p. dolních končetin –vytočenou
- předvede správné držení těla na volnosti
- předvede v postavení u tyče vazby battements dle určení učitele, relevé, demi-plié, grand plié, rond de jambe p.t., skoky v daných pozicích (III.) vytočené
- předvede na volnosti 2.port de bras, postavení en face, épaulement a dívčí poklonu č.1

### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- předvede v lehu na zádech kontrakci se správným nádechem a výdechem
- předvede základní kontrakci v sedu (v I.pozici)
- předvede překážkový sed se zvednutím boku a s attitude
- předvede v sedu na patách čelnou vlnu páteře, izolaci hrudníku
- předvede kruhový a osmičkový švih paží
- předvede s dopomocí stoj na rukách, kotoul vpřed a vzad
- předvede zadanou taneční variaci
- improvizace – pohybově ztvárnění situace a kontrasty kolem nás

### LIDOVÝ TANEC

- předvede vazbu pérování v I., II., IV.pozici ve 2/4 taktu, kterou doprovází tlesky v různých rytmických obměnách a pérování ve ¾ taktu do tzv. čtverců
- předvede kolébku v I.,II.,IV.pozici s doprovodným pohybem paží, které přes mírné upažení zasazuje v bok a zpět do připažení
- udrží při tanci paže v mírném upažení
- zatančí krok dvojposkočný, poskočný, skočný, přeměnný, polkový, dvojpolkový, vyšlapávanou a přisunnou sousedskou v točení ½ kruhu vpravo i vlevo
- předvede mazuru na 2 a 3 kroky a krok řezankový
- předvede zátočku za lokty
- dokáže tančit v párové uzavřeném držení
- zatančí minimálně 3 lidové tance s využitím naučených tanečních kroků

## 6. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

### KLASICKÁ TECHNIKA

- předvede 6. p. horních končetin
- předvede V. p. dolních končetin –vytočenou
- předvede v postavení u tyče battement frappé a fondu, skoky v daných pozicích (IV.a V.) vytočené, relevé, demi-plié, grand plié. Pózy croissée a effacée, pas de bourrée, přenos váhy
- předvede na volnosti 1.-3..port de bras, relevé, demi-plié, grand plié, dívčí poklonu č.2
- dokáže cvičit na volnosti v épaulement
- užívá základní odborné názvosloví - relevé, demi--plié, grand plié, battement tendu,
- battement soutenu, battement jeté a relevé lent, sauté

### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- předvede v lehu na zádech kontrakci a povolení těla s uvolněním hlavy a pokrčením dolních končetin
- předvede švih paží v sedu (3.pozice) se sunem pánve
- předvede překážkové sedy (do lehu a zpět, do lehu s přetočením)
- předvede sed odbočný

- předvede čelnou a bočnou vlnu páteře, izolaci hlavy, hrudníku a pánve v sedu a ve stoji na volnosti
- předvede výskoky na místě s otáčením o celý kruh
- předvede piruetu s přiložením kročné končetiny na passé v paralelní pozici o celý kruh
- předvede most ze stoje s dopomocí učitele a kotouly do roznožení vpřed a vzad
- improvizace - pohybově ztvárnění konkrétní hudební kontrasty

#### LIDOVÝ TANEC

- předvede vazby pérování v I., II., IV. pozici ve 2/4 taktu s doprovodnou rytmickou hrou na tělo
- orientuje se v prostoru kolem sebe, pohybuje se do tzv. čtverců, pohotově reaguje na změny v točení
- předvede pérování pro obkročák
- předvede třasenou polku, přeskakovanou mazuru, obkročák
- zatančí v párovém držení (uzavřeném a polouzavřeném)
- dokáže improvizovat na zadanou lidovou píseň, přičemž využívá všech dosud naučených prvků a kroků z lidového tance
- ztvární jednoduchou choreografii lidového tance
- při tanci se pohybuje v řadě a po diagonále
- zatančí minimálně 4 lidové tance s využitím naučených tanečních kroků

#### 7. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

#### KLASICKÁ TECHNIKA

- slovně popíše zásady správného držení těla
- předvede vazbu prvků v adagiu a allegru dle zadání učitele
- předvede na volnosti I.--III. arabesque, pózy ecartée, temps lié vpřed a vzad
- předvede vlastní jednoduchou vazbu naučených prvků
- užívá odborné názvosloví – battement frappé, fondu, développé, rond de jambe, assemblé, sissonne, petit jeté, pojmenuje pózy a arabesque, pas de bourrée

#### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- předvede kontrakci z lehu do sedu a zpět
- předvede zdvih z lehu do sedu ve II. pozici se záklonem trupu a doprovodným pohybem paží a potězpětně do lehu
- předvede kontrakci v sedu v II. pozici
- předvede čelnou i bočnou vlnu páteře s postupem z místa
- předvede švihovou vazbu dolních a horních končetin dle zadání učitele
- předvede skokovou vazbu dle zadání učitele
- dokáže slovně vysvětlit zásady správného držení těla
- improvizace - pohybově ztvárnění vnitřní pocity
- předvede vlastní taneční variaci

#### LIDOVÝ TANEC

- předvede vazbu pérování a kolébek s různými rytmickými obměnami a pérování pro jihočeská kolečka
- v tanci využívá všech naučených prvků a kroků, základní kroky jihočeských koleček
- při tanci využívá náklony a úklony trupu, aktivně a účelně zapojuje do tance pohyb paží
- předvede své vlastní ztvárnění lidového tance



### I. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

#### KLASICKÁ TECHNIKA

- *předvede jednoduchou vazbu v epaulement dle zadání učitele na volnosti*
- *předvede pas balancé*
- *předvede temps-lié se sklony trupu*
- *předvede 5.port de bras*
- *předvede samostatnou vazbu prvků u tyče*

#### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede zadanou švihovou vazbu horních i dolních končetin*
- *předvede sed odbočný s kontrakcí*
- *předvede 3 druhy překážkových sedů v kombinaci s pohybem paží*
- *předvede vazbu izolací jednotlivých částí těla*
- *předvede výdrže ve stoji s různými pozicemi dolních a horních končetin*
- *předvede přípravu na piruety ze IV.pozice*
- *improvizace - pohybově ztvární abstraktní věci*

#### LIDOVÝ TANEC

- *vytvoří vlastní vazbu pérování a kolébek a předvede ji*
- *předvede vazbu kroků dle zadání učitele*
- *dokáže slovně popsat alespoň 5 českých tanců a zatančí je*
- *při tanci v párovém držení využívá zátočky a podtáčky*

### II. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

#### KLASICKÁ TECHNIKA

- *předvede jednoduchou vazbu v epaulement dle zadání učitele u tyče*
- *předvede pas de basque*
- *předvede pirouettes u tyče i na volnosti*
- *předvede 6.port de bras*
- *předvede allegrovou vazbu dle zadání učitele*
- *předvede samostatnou vazbu prvků na volnosti*

#### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede kontrakci v lehu na boku*
- *předvede sed odbočný s přetočením v kontrakci*
- *předvede všechny překážkové sedy v kombinaci s pohybem paží*
- *předvede točení piruet ze IV.pozice*
- *předvede základní výskoky, zvedačky a výdrže při práci v páru*
- *improvizace - pohybově ztvární vlastní volný děj*

#### LIDOVÝ TANEC

- *slovně popíše a zatančí alespoň 3 figurální moravské tance a 3 tance české*

### III. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

#### KLASICKÁ TECHNIKA

- *předvede pirouettes ve vazbě dle pokynů učitele*
- *předvede temps-lié s pirouettes*
- *předvede adagiovou vazbu dle zadání učitele*

#### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede švihovou vazbu dolních končetin a švihovou vazbu horních končetin s kontrakcí*
- *předvede a pojmenuje základní skoky*
- *\* předvede gymnastickou sestavu ze základních prvků přiměřené obtížnosti*
- *vytvoří vlastní pohybovou variaci z naučených prvků*
- *improvizace - pohybově ztvární zadaný děj ve dvojici*

#### LIDOVÝ TANEC

- *předvede pérování pro slovenský čardáš*
- *slovně popíše a zatančí minimálně 6 tanců moravských či českých*

### IV. ROČNÍK

---

Žák předvede výstupy alespoň ze 2 tanečních technik

#### KLASICKÁ TECHNIKA

- *předvede vlastní jednoduchou vazbu prvků v epaulement na volnosti i u tyče*
- *předvede vlastní allegrovou a adagiovou vazbu*
- *ztvární samostatnou vazbu prvků na volnosti s vlastním výběrem hudby*

#### SOUČASNÝ TANEC A IMPROVIZACE

- *předvede vazbu z kontrakcí v lehu na zemi*
- *předvede skokovou vazbu*
- *předvede vlastní švihovou vazbu*
- *vytvoří a předvede vlastní taneční variaci*
- *improvizace - pohybově ztvární vlastní dílo*

#### LIDOVÝ TANEC

- *zatančí jednoduchý slovenský čardáš*
- *ovládá a užívá názvy všech naučených lidových kroků*
- *společně se svými spolužáky vytvoří krátké pásmo lidových tanců a zatančí je*

Poznámka:

Při studiu ve II. stupni základního studia je kladen větší důraz na technické zvládnutí jednotlivých prvků a vazeb. Žáci používají správné taneční názvosloví, pracují samostatně a při své tvorbě využívají svůj individuální taneční projev a pohybový slovník. Dokáží ohodnotit svoji taneční tvorbu a tvorbu ostatních.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I.STUPNĚ

1. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společnou taneční etudu, kterou si připravil pod vedením svého učitele*

2. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společnou taneční skladbu, kterou si připravil pod vedením svého učitele*

3. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společnou taneční skladbu s využitím alespoň jedné z tanečních technik, kterou si připravil pod vedením svého učitele*

4. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společné taneční skladby s využitím dvou tanečních technik, které si připravil pod vedením svého učitele*
- *navštíví alespoň 1 vystoupení jiné školy či profesionální představení*

5. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společné taneční skladby s využitím všech vyučovaných tanečních technik, které si připravil pod vedením svého učitele*
- *do choreografií vloží své nápady*
- *efektivně využívá prostor celého jeviště*

6. ROČNÍK

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení společné nebo skupinové taneční skladby, ve kterých využívá svých nápadů*

7. ROČNÍK

Žák

- *ve spolupráci s učitelem připraví a zatančí svoji vlastní choreografii (sólově či ve skupině)*
- *pomáhá s organizační přípravou absolventského koncertu*

### I.ROČNÍK

---

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení choreografii malé skupiny, kterou za pomoci učitele s danou skupinou připraví*
- *zapojuje se do výběru vhodných kostýmů pro danou choreografii*

### II.ROČNÍK

---

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení choreografii skupinovou či sólovou, kterou si připravil za minimální pomoci učitele*
- *podílí se na scénografii*

### III.ROČNÍK

---

Žák

- *společně s vyučujícím vybere pro choreografii jevištní osvětlení*

### IV.ROČNÍK

---

Žák

- *zatančí na veřejném vystoupení choreografii společnou či sólovou, kterou si samostatně připravil*
- *samostatně vytvoří dramaturgii, scénografii i osvětlení své choreografie*
- *zorganizuje se svými spolužáky absolventský koncert*

---

### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU SOUBOROVÁ PRÁCE /NEPOVINNÝ PŘEDMĚT/

---

Učitel vybírá a vřazuje žáky, kteří mají mimořádné schopnosti taneční i osobnostní. Cílem souborové práce je příprava veřejných vystoupení, které slouží pro širší prezentaci školy. Skupina dětí nemusí být věkově homogenní, mohou zde být žáci z různých ročníků studia tanečního oboru. Žáci mohou pracovat v souborech – taneční divadlo, současný, lidový, klasický a historický tanec (tance jiných žánrů).

Žáci 1. a 2. ročníku mohou být v rámci jednotlivých souborů vyučováni i v předmětu Taneční technika. Jednotlivé soubory pracují dle skutečného počtu vybraných žáků (od 5 žáků).

Žák

- *plní výstupy daného ročníku*
- *pravidelně připravuje společné choreografie, představení či inscenace pro veřejná vystoupení a produkce*
- *aktivně se podílí na celkovém výsledku veřejného vystoupení*
- *dokáže pomoci ostatním žákům (úprava kostýmu, účes, vysvětlení krokového či pohybového materiálu)*
- *vnímá a tvoří komunikační obsah jednotlivé choreografie či pásma, představení nebo inscenace*
- *uvědoměle reprezentuje svoji školu a region na nejrůznějších akcích v ČR i zahraničí*
- *zná alespoň 3 profesionální taneční scény a 3 taneční či divadelní soubory*

## CHARAKTERISTIKA OBORU

Komplexně zaměřený systém odborné přípravy směřující k znalostně dovednostnímu vybavení žáka (studenta) potřebného ke kvalitní dramatické tvorbě ve skupině vrstevníků, a posilující a rozvíjející emoční inteligenci žáků. Z tohoto důvodu jsou skupiny tvořeny na principu malotřídních škol, tedy žáky několika různých ročníků.

## PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák se učí respektovat a reflektovat ostatní členy skupiny a společnou práci, trénuje soustředění při plnění zadaných úkolů. Učí se základům dialogu. Prostřednictvím hry s literárními náměty a říkadly pracuje se základy alterace a simulace, rozvíjí schopnost fabulace. Učí se pohybu v prostoru, základům rytmu a improvizace.

## UČEBNÍ PLÁN A – DVOULETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

|                                                   | 1. ročník | 2. ročník |
|---------------------------------------------------|-----------|-----------|
| <b>Průprava pro kolektivní dramatickou tvorbu</b> | 1-2       | 1-2       |

## UČEBNÍ PLÁN B - JEDNOLETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

|                                                   | 1. ročník |
|---------------------------------------------------|-----------|
| <b>Průprava pro kolektivní dramatickou tvorbu</b> | 1-2       |

## UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU PRŮPRAVA PRO KOLEKTIVNÍ DRAMATICKOU TVORBU

Žák

- *si uvědomuje, že je součástí skupiny*
- *si uvědomuje zodpovědnost za své chování vůči ostatním*
- *se podílí vědomě na společné divadelní práci skupiny*
- *se učí vnímat a respektovat ostatní členy skupiny*
- *se prostřednictvím společné práce učí spolupracovat s ostatními v rámci dramatické fikce*
- *se učí pracovat s tématem a literaturou metodami dramatické výchovy*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM

## UČEBNÍ PLÁN ZÁKLADNÍHO STUDIA I. A II. STUPNĚ

|                                       | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|---------------------------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                                       | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| <b>Kolektivní dramatická tvorba</b>   | 1         | 1   | 1   | 2   | 2   | 2   | 2   | 2          | 2    | 2     | 2    |
| <b>Pohyb</b>                          | 0,5       | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 |            |      |       |      |
| <b>Hlas</b>                           | 0,5       | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 | 0,5 |            |      |       |      |
| <b>Individuální dramatická tvorba</b> |           |     |     |     |     |     |     | 1          | 1    | 1     | 1    |
| <b>Přednes *</b>                      | 0-1       | 0-1 | 0-1 | 0-1 | 0-1 | 0-1 | 0-1 |            |      |       |      |

\*Dobu zařazení přednesu do výuky určuje učitel individuálně podle schopností a potřeb žáka a organizačních možností školy.

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

---

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- *ožívuje předmět včetně fázování*
- *prohlubuje schopnost soustředit se na partnera a společnou práci*
- *účastní se rytmických cvičení (hra na tělo a Orffovy nástroje)*
- *rozvíjí námět individuálně i ve skupině*
- *pracuje na malém inscenačním tvaru*
- *respektuje ostatní členy skupiny a společnou práci*

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *vytváří improvizovanou loutku a ožívuje ji*
- *soustřeďuje se na partnera a společnou práci*
- *vstupuje do role, partnerských vztahů a dialogu*
- *zvládá rytmická cvičení*
- *tvoří drobné literární texty*
- *aktivně se zapojuje do strukturovaného dramatu*
- *tvořivě pracuje s rozličnými náměty*
- *soustavně pracuje na inscenačním tvaru*
- *reflektuje společnou práci*
- *rozpozná základní dramatické žánry*

### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *zvládá základy principů práce s loutkou*
- *pracuje se základními divadelními souřadnicemi (s prostorem a časem)*
- *od simulace a alterace přechází k charakterizaci*
- *pracuje vědomě s rytmem*
- *porozumí tvorbě dramatického textu a dokáže jej analyzovat a spoluvytvářet*
- *rozezná námět a téma*
- *naplňuje techniky strukturovaného dramatu*
- *při práci na inscenačním tvaru si uvědomuje režijní záměr i vlastní přínos*
- *reflektuje a hodnotí svou práci, práci druhých i hotové jevištní tvary*
- *rozlišuje základní dramatické žánry jako interpret i jako divák*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- *se podílí na volbě a úpravách předlohy pro skupinovou inscenační tvorbu*
- *aktivně spolupracuje na konečné podobě inscenace a naplňuje režijní záměr*
- *vědomě využívá své pohybové, hlasové a herecké vybavení*

- *pojmenuje míru využití pohybového, hlasového a hereckého vybavení svého i ostatních členů skupiny*
- *volí a využívá vhodné výrazové prostředky při zpracování zvolené předlohy pro kolektivní inscenační tvorbu*
- *v průběhu kolektivní tvorby zreflektuje a asertivně zhodnotí společnou i vlastní práci a na základě toho zdokonalí svůj přínos pro společnou inscenační tvorbu*
- *hodnotí shlédnutá divadelní představení*
- *u autorské tvorby cíleně vybírá žánr a formu zpracování textu tak, aby sloužily tématu a obsahu*

#### 4. ROČNÍK

Žák

- *aktivně spoluvytváří inscenaci od počátku skupinové práce*
- *hledá spolu s ostatními studenty klíč k inscenačnímu uchopení předlohy*
- *rozpozná u sebe i u druhých naplňování režijního záměru pomocí hlasového, pohybového a hereckého vybavení*
- *v průběhu inscenační tvorby reflektuje spolu se skupinou inscenační práci a na základě hodnocení zdokonaluje své umělecké vyjádření*
- *reflektuje a analyzuje shlédnutá divadelní představení a jejich literární předlohy i ostatní literární díla*
- *vlastní literární tvorbu konfrontuje s názory skupiny a na základě jejich hodnocení upravuje text, přičemž dodržuje autorský záměr*

#### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU POHYB

#### 2. ROČNÍK

Žák

- *pomocí vhodné motivace dosahuje aktivního držení těla*
- *zvládá jednoduchou orientaci v prostoru*
- *vstupuje do pohybového dialogu a pohybové a taneční improvizace*
- *uvědomuje si rytmus pohybového projevu*

#### 4. ROČNÍK

Žák

- *uvědomuje si svalovou práci a zásady správného držení těla*
- *orientuje se v prostoru*
- *zdokonaluje se v pohybovém dialogu a pohybové a taneční improvizaci*
- *pracuje s rytmem pohybového projevu*

#### 7. ROČNÍK

Žák

- *vědomě pracuje se správným držením těla*
- *cíleně využívá prostor při dramatické tvorbě*
- *zvládá pohybový dialog a pohybové a taneční improvizace*
- *využívá pohyb jako výrazový prostředek pro dramatickou tvorbu*

---

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HLAS

---

### 2. ROČNÍK

---

Žák

- *dosahuje správného držení těla*
- *dosahuje plnohodnotného dechu*
- *rozeznává rezonanční dutiny*
- *aktivizuje svalový impuls v těle při hlasovém projevu*
- *snaží se o správnou artikulaci*

### 4. ROČNÍK

---

Žák

- *uvědomuje si důležitost držení těla při hlasovém projevu a pracuje s ním*
- *využívá hrudně - brániční dech*
- *kontroluje znění svého hlasu v rezonančních dutinách*
- *opírá hlasový projev o správnou svalovou práci a tvoří hygienické forte*
- *vědomě vyslovuje podle logopedické normy*
- *pracuje s temporytmem slovního projevu*

### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *vědomě pracuje se správným držením těla jako základem pro správnou techniku řeči*
- *uplatňuje složky techniky řeči při dramatické tvorbě*
- *dbá na sdělnost mluveného slova*
- *využívá hlasový potenciál jako výrazový prostředek pro dramatickou tvorbu*

---

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘEDNES

---

### 7. ROČNÍK

---

Žák

- *zpracuje s využitím svých odborných znalostí a dovedností vybraný text*
- *prezentuje výsledek své práce před publikem*

---

## UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INDIVIDUÁLNÍ DRAMATICKÁ TVORBA

---

### ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *vybírá vhodné téma pro individuální zpracování a při výběru zohlední vlastní odborné schopnosti a dovednosti*



- *na základě vnitřně hmatového sebecitu pojmenuje míru využití a zdokonalení svého pohybového, hlasového a hereckého vybavení*
- *upraví předlohu určenou k interpretaci pod supervizí pedagoga*

#### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *při individuální tvorbě volí předlohu a způsob jejího zpracování se záměrným ohledem na vlastní odborný rozvoj*
- *reflektuje na základě vnitřně hmatového sebecitu svojí práci*
- *samostatně upraví předlohu určenou k interpretaci*

## VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

### CHARAKTERISTIKA OBORU

Výtvarný obor ZUŠ vytváří specifický prostor pro rozvoj výtvarného vnímání, uvažování a tvorby prostřednictvím výtvarného jazyka. V průběhu dlouhodobého procesu se zde vrství poznatky, postoje a dovednosti, vedoucí k uvědomělému vnímání a výtvarnému vyjádření. Tvorba a seznamování s výtvarnou kulturou probíhá vrstvením zkušeností a znalostí nikoli lineárně, ale „po spirále – surfováním“.

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Přípravné studium vytváří předpoklady pro další tvůrčí práci dětí.

#### UČEBNÍ PLÁN - DVOULETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

|                            | 1. ročník | 2. ročník |
|----------------------------|-----------|-----------|
| Přípravná výtvarná výchova | 3         | 3         |

#### UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍPRAVNÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA

##### 1. ROČNÍK

Žák

- *výtvarně reaguje na zážitky nebo na své představy*
- *se soustředí na výtvarnou činnost*
- *aktivně spolupracuje s vyučujícím i s kolektivem*

##### 2. ROČNÍK

Žák

- *dokáže naslouchat, slyšené obohacovat a soustředěně pracovat*
- *užívá základní výtvarné techniky*
- *respektuje pravidla práce v týmu*

### ZÁKLADNÍ STUDIUM

I. stupeň seznamuje žáky s výtvarnými vyjadřovacími prostředky a jejich působením. Rozvíjí zároveň kreativitu žáků.

#### UČEBNÍ PLÁN

|                  | I. stupeň |     |     |     |     |     |     | II. stupeň |      |       |      |
|------------------|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------------|------|-------|------|
|                  | 1.r       | 2.r | 3.r | 4.r | 5.r | 6.r | 7.r | I.r        | II.r | III.r | IV.r |
| Výtvarná výchova | 3         | 3   | 3   | 3   | 3   | 3   | 3   | 3          | 3    | 3     | 3    |

## ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

### 1. ROČNÍK

Žák

- *vyhledá podněty ve svém okolí a zaznamená je výtvarně*
- *používá prvky výtvarného jazyka v plošné i prostorové tvorbě*
- *výtvarně vyjádří emoční charakter námětu*

### 2. ROČNÍK

Žák

- *v tvorbě uplatňuje vlastní zkušenost i fantazii*
- *dokáže používat řadu výtvarných technik*
- *kombinuje různé materiály v ploše i prostoru*

### 3. ROČNÍK

Žák

- *vědomě užívá výtvarné dovednosti a formy*
- *dokáže používat řadu výtvarných technik v souladu se svým záměrem*
- *vyjádří a obhájí vhodnou formou svůj názor*

### 4. ROČNÍK

Žák

- *respektuje vlastnosti výtvarných technik*
- *hovoří o působení své výtvarné práce i pracích spolužáků*
- *podílí se na společných úkolech*

### 5. ROČNÍK

Žák

- *dokáže v rámci svých možností uplatnit získané zkušenosti a dovednosti při vlastní tvorbě*
- *vystihne podstatné rysy reality*
- *zkombinuje vyjadřovací prostředky s cílem dosáhnout výrazu*

### 6. ROČNÍK

Žák

- *je schopen uvažovat o tématu a hledat pro něj nejvhodnější vyjádření*
- *transformuje širší okruhy znalostí do výtvarné tvorby*
- *převede kresbu do výtvarné tvorby*

## 7. ROČNÍK

---

Žák

- *k výtvarnému sdělení používá široké spektrum vyjadřovacích prostředků a obrazových znaků*
- *cíleně využívá výtvarné dovednosti a formy*
- *dokáže objevovat estetické kvality ve výtvarných dílech, ale také v tom, co je v jeho dosahu*

## ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ

---

### I. ROČNÍK

---

Žák

- *využívá znalosti a zkušenosti ze studia na I. stupni*
- *dokáže zobrazit viděné prostřednictvím studijní kresby*
- *se soustředí na vyjádření světlostních a barevných vztahů*

### II. ROČNÍK

---

Žák

- *pro dosažení myšlenkového významu vybere nejvhodnější výtvarné prostředky*
- *převede realitu do výtvarné kompozice*
- *na realitu navazuje stylizací*

### III. ROČNÍK

---

Žák

- *analyzuje vztahy mezi vlastní tvorbou a výtvarným uměním*
- *je schopen vyjádřit svůj záměr pomocí základních kompozičních principů (harmonie, kontrast, vyváženost, nadsázka).*
- *experimentuje s výtvarnými prostředky a dovede ohodnotit působení díla*

### IV. ROČNÍK

---

Žák

- *ovládá způsoby výtvarného myšlení, formy i technologické postupy*
- *originálně koncipuje výtvarné dílo se znalostí a vzhledem do široké škály možností vnímání světa a jeho výtvarné reflexe*
- *uplatňuje samostatně vybrané výtvarné prostředky pro individuálně volené téma*

## ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům, kteří jsou podle posudku z pedagogicko-psychologické poradny diagnostikováni jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, může škola v souladu se školským zákonem, na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán. Tento plán, který není součástí Školního vzdělávacího programu, vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

## VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům, kteří jsou podle posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra diagnostikováni jako mimořádně nadaní, může škola v souladu s ustanovením školského zákona na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán. Tento plán, který není součástí školního vzdělávacího programu, vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Žákům, kteří prokazují mimořádné dispozice ke studiu zvoleného oboru a mají dlouhodobě výborné studijní výsledky nebo se systematicky připravují na další studium ve vyšších typech škol s uměleckým zaměřením, ale nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm jako mimořádně nadaní, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V tomto případě však můžeme přizpůsobit výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima posílením hodinových dotací v individuální nebo individualizované výuce, rozšířením obsahu učiva, zvýšenou účastí na žákovských a veřejných vystoupeních, prezentací na výstavách, účastí na soutěžích apod.

O navýšení hodinové dotace takovému žákovi rozhoduje ředitel školy na základě doporučení příslušného učitele.

## HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

### ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je jedním z motivačních prostředků v procesu výuky. Spolu se slovním vysvětlením má poskytnout zpětnou vazbu žákovi a vést ke snaze pracovat na sobě. Hodnocení má odrážet i osobní zlepšení žáka a jeho přístup k výuce.

Žák je hodnocen pomocí čtyřstupňové klasifikační stupnice (výborný, chvalitebný, uspokojivý, neuspokojivý). Stupeň hodnocení zohledňuje výkon žáka během školního roku, příp. na závěrečných zkouškách, míru plnění očekávaných výstupů ŠVP, domácí přípravu, aktivní účast na chodu školy (docházka, reprezentace, chování).

### OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

Škola sleduje výsledky oblastí:

- *podmínky ke vzdělávání*
- *průběh vzdělávání*
- *podpora školy žákům, spolupráce s rodiči*
- *vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob ve vzdělávání*
- *výsledky vzdělávání žáků*
- *řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků*
- *úroveň výsledků práce školy*